

เอกสารวิชาการ
แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา
กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

โดย
คณะผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง
สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๑
กลุ่มที่ ๒

เอกสารวิชาการฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมเชิงปฏิบัติการ
หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๑
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๗

ชื่อเรื่อง แนวทางการป้องกันการสูญบุหรีไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผู้ศึกษา ผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๑ กลุ่มที่ ๒

ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษางานวิชาการ ศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอก ดร.สุธรรม เชื้อประกอบกิจ

อาจารย์ที่ปรึกษางานวิชาการ พันเอกหญิง ปัทมา ขำเอี่ยม

คณะกรรมการเอกสารวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกได้ตรวจสอบและอนุมัติให้เอกสารวิชาการฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗

พลตรี ผู้อำนวยการหลักสูตร
(ชยุตรา เสริมสุข)

ผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

คณะกรรมการสอบเอกสารวิชาการ

พันเอก
(กฤษกมล ธรรมานุกูล)

ผู้อำนวยการกองวิทยาการ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ดร. กรรมการ
(สมพร สามทองกล้า)

ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ

ดร. กรรมการ
(พิธาน พันทอง)

ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ

บทคัดย่อ

เรื่อง แนวทางการป้องกันการสับบุนหรีไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผู้ศึกษา คณะผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคงสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๑ กลุ่มที่ ๒

การศึกษา เรื่อง แนวทางการป้องกันการสับบุนหรีไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษา โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ๑) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการสับบุนหรีไฟฟ้าในสถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ๒) เพื่อพัฒนาแนวทางป้องกันการสับบุนหรีไฟฟ้าในสถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน ๓๔๔ คน และนักเรียนสถานนักเรียนจำนวน ๔๐ คน สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาสรุปผลได้ดังนี้

๑. สภาพปัญหาการสับบุนหรีไฟฟ้าในสถานศึกษากรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า สภาพปัญหาการสับบุนหรีไฟฟ้าในสถานศึกษา ๑.๑) ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของบุนหรีไฟฟ้ามาน้อยเพียงใด พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของการสับบุนหรีไฟฟ้า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๑.๒) ด้านนักเรียนเกี่ยวข้องกับการสับบุนหรีไฟฟ้าอย่างไร พบว่า นักเรียนเกี่ยวข้องกับการสับบุนหรีไฟฟ้า ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และ ๑.๓) นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายเพื่อป้องกันการสับบุนหรีไฟฟ้าในสถานศึกษาอย่างไร พบว่า นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายเพื่อป้องกันการสับบุนหรีไฟฟ้าในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

๒. แนวทางการป้องกันการสับบุนหรีไฟฟ้าในสถานศึกษา โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจากประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ โดยกิจกรรมปฏิบัติการจิตวิทยา พบว่า แนวทางในการป้องกันการสับบุนหรีไฟฟ้าในสถานศึกษา โดยเรียงลำดับจากจำนวนกลุ่มที่ตอบคำถาม ได้แนวทาง ดังนี้ ๑) กลยุทธ์การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ “โรงเรียนปลอดบุนหรีไฟฟ้า” ๒) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกันป้องกันการสับบุนหรีไฟฟ้า ๓) การประชาสัมพันธ์

Abstract

Title : Guidelines for Preventing E-cigarette Smoking in Educational Institutions: A Case Study of Chonradsadorn umrung School, Chonburi Province under the Chonburi Secondary Education Area Office, Rayong

Name The Group of Workshop Participants Security Psychology Course for Educational Institutions Administrators Office of the Basic Education Commission, Class 11, Group 2

Study of the subject Guidelines for preventing e-cigarette smoking in educational institutions: A case study of Chonradsadorn umrung School, Chonburi Province under the Chonburi Secondary Education Area Office, Rayong, aims to:

- 1) study the problem of e-cigarettes in educational institutions; Case study of Chonlarat Ramrung School, under Chonburi Secondary Education Area Office, Rayong
- 2) To develop guidelines to prevent e-cigarette smoking in educational institutions. Case study of Chonlarat Ramrung School, under the Chonburi Secondary Education Area Office, Rayong

The study is divided into 2 parts according to the objectives of the study. Chon Rat Ramrung School, Chonburi Province, under the Chonburi Secondary Education Area Office, Rayong, The target group consisted of 344 secondary grade 1- 6 students for answering the questionnaire and 40 students council for group interview. The statistics used in the study were mean and standard deviation.

The results of this research were:

1. The problem of e-cigarettes in educational institutions Case study of Chonradsadorn umrung School Under Chonburi, Rayong Secondary Education Area Office. 1.1) Knowledge and understanding about the harms of e-cigarettes It was found that the overall level was very high, 1.2) How do students relate to e-cigarettes? It was found that the overall picture was low 1.3) Students involved in building a network to prevent e-cigarette smoking in educational institutions found that the overall and individual aspects were at a high level.

2. Guidelines for preventing e-cigarette smoking in educational institutions by interviewing a sample of subjects from the question points in the interview by the psychological operations activity, it was found that the guidelines for preventing e-cigarette smoking in educational institutions in order of the number of groups answered the questions. 1) Strategies for policy formulation and implementation; "Smoke-free schools" 2) Creating a collaborative network to prevent e-cigarettes 3) Public relations.

คำนำ

เอกสารวิชาการ เรื่อง แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษา โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามแนวทางการศึกษาหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคงสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อศึกษา สภาพปัญหาการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ๒) เพื่อพัฒนาแนวทางป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ในสถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง เป็นการศึกษาสภาพปัญหาการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษากรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง จังหวัดชลบุรี

คณะผู้ศึกษาขอขอบคุณคณาจารย์ของสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการ ป้องกันประเทศ และศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอก ดร.สุธรรม เชื้อประกอบกิจ รองคณบดี ฝ่ายศึกษาและบริการวิชาการ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล อาจารย์ ที่ปรึกษาประจำกลุ่มศึกษานี้ ที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการจัดทำศึกษาในครั้งนี้ให้เกิดความ สมบูรณ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คณะผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการศึกษาในครั้งนี้ จะสามารถนำไปประยุกต์เป็น แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท ของโรงเรียนต่อไป

คณะผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๑ กลุ่มที่ ๒
สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษานี้ สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาในการให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจาก ดร.สมพร สามทองกล้า และ ดร.พิธาน พันทอง คณะกรรมการสอบผลงานวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษางานวิชาการ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทาง ที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษางานวิชาการ ศ.ร.ต.อ.ดร.สุธรรม เชื้อประกอบกิจ รองคณบดีฝ่ายศึกษาและบริการวิชาการ คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และอาจารย์ที่ปรึกษางานวิชาการ พันเอกหญิง ปัทมา ขำเอี่ยม ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษางานวิชาการ และอาจารย์ที่ปรึกษางานวิชาการในการอบรมครั้งนี้ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดี ทำให้ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถดำเนินการวิจัยจนบรรลุผลสำเร็จ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร. รุ่งทิพย์ พรหมศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียน นายพีรเดช พชรปัญญาพร รองผู้อำนวยการกลุ่มกิจการนักเรียน คณะครู และนักเรียนโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในการเป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง และความเอื้อเฟื้อสถานที่รวมถึงร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมปฏิบัติการทางจิตวิทยา ได้อย่างดีเยี่ยม

คุณค่าและประโยชน์ของการรายงานผลการศึกษานี้ คณะผู้ศึกษาขอมอบเป็นประโยชน์ส่วนรวมให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกท่าน เพื่อนำไปประยุกต์เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์โดยรวมต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

คณะผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๑ กลุ่มที่ ๒
สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
คำนำ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ซ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์การศึกษา	๗
กรอบแนวคิดในการศึกษา	๘
ขอบเขตการศึกษา	๘
วิธีการศึกษา	๙
ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	๑๐
คำจำกัดความ	๑๐
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง	๑๑
บุนทรีย์ไฟฟ้าในโรงเรียน	๑๑
โทษของบุนทรีย์ไฟฟ้า	๑๕
เครือข่ายเพื่อป้องกันบุนทรีย์ไฟฟ้าในโรงเรียน	๑๘
ปฏิบัติการทางจิตวิทยา	๑๙
งานศึกษาที่เกี่ยวข้อง	๒๑
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการศึกษา	๒๔
กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	๒๖
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	๒๖
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๒๘
การวิเคราะห์ข้อมูล	๒๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๑
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๑
บทที่ ๕ สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๓๗
สรุปผลการศึกษา	๓๗
อภิปรายผล	๓๙
ข้อเสนอแนะ	๔๑
บรรณานุกรม	๔๒
ภาษาไทย	๔๒
ภาษาต่างประเทศ	๔๓
ภาคผนวก	๔๔
ผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ใช้สถานที่และจัดเก็บข้อมูล	๔๕
ผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๗
ผนวก ค โครงการปฏิบัติการทางจิตวิทยา และรูปภาพกิจกรรมการลงพื้นที่เก็บข้อมูล	๕๒

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๓.๑ แสดงขั้นตอนการดำเนินการศึกษา	๒๔
๓.๒ แสดงสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แบ่งตามขนาดของโรงเรียน	๒๖
๔.๑ จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ระดับชั้น สถานภาพสมรสบิดามารดา และประวัติการสูบบุหรี่ไฟฟ้า	๓๒
๔.๒ สรุปค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ในสถานศึกษา	๓๔

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

๑.๑ แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา

๘

๓.๑ แสดงขั้นตอนการดำเนินการศึกษา

๒๔

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ เป็นยุทธศาสตร์ชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุ วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคม เป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นประเด็นปัญหาภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ที่มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เกราะ อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อม สามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไก การแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการร่วมกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่มีใช้ภาครัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่นๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

ปัญหายาเสพติดถูกจัดอยู่ในปัญหาด้านความมั่นคงที่ต้องได้รับการแก้ไขในระดับสำคัญเร่งด่วน ซึ่งถูกบรรจุอยู่ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงเป็นการกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งระบบและมุ่งเน้นการลดระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติด จนบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานในทุกมิติ พัฒนากลไก อำนวยการ ระเบียบกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม สนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมและสนับสนุนการแสวงหาคำรู้ใหม่ทางเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนรับมือและจัดการปัญหายาเสพติดเชิงรุก พัฒนาแนวทาง/กลไกการเฝ้าระวังยาเสพติดในทุกระดับ บูรณาการฐานข่าวและเชื่อมโยงฐานข้อมูลยาเสพติดระหว่างหน่วยงานทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ เสริมสร้างสมรรถนะแก่บุคลากร ภาครัฐ ให้มีทักษะและสมรรถนะสูง พร้อมรับมือกับภัยคุกคามของปัญหายาเสพติดในยุคดิจิทัลภายใต้สภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขยายเครือข่ายความร่วมมือของหุ้นส่วนภาครัฐ ส่งเสริม บทบาทของภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ และภาคประชาชน มุ่งเสริมสร้างความเข้มแข็งในการประสานความร่วมมือทั้งในระดับ

ภูมิภาค ทวีภาคี และระดับโลก ในการจัดการปัญหายาเสพติดในทุกมิติ ทั้งด้านการป้องกันปราบปราม บำบัดรักษา การพัฒนาวิชาการและศึกษา และผลักดันการจัดการปัญหาเสพติดให้เป็นวาระแห่งภูมิภาคมุ่งไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน เป็นกรอบทิศทางในการบริหารจัดการ ประสานการปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากร งบประมาณ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งการกำกับติดตามและประเมินผลทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

กรอบแนวคิดและทิศทางของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้นำหลักการและแนวคิดจากทิศทางและนโยบาย การแก้ไขปัญหายาเสพติด ในระดับสากล ได้แก่ ๑) บริหารจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างบูรณาการ โดยยึดหลักปัจเจกบุคคลบนพื้นฐาน ของหลักการทางสาธารณสุขและสิทธิมนุษยชนเพื่อลดผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชนและสังคม ๒) มุ่งปราบปราม ทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดในระดับต่าง ๆ ด้วยมาตรการทางทรัพย์สิน และบูรณาการอำนาจทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ บนพื้นฐานของการใช้กฎหมายที่เป็นธรรม ยึดหลักนิติธรรม และสิทธิมนุษยชน ๓) ป้องกันผู้ที่มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ลดผลกระทบต่อสังคม สร้างพื้นที่ปลอดภัยและภูมิคุ้มกันให้ประชากร ทุกช่วงวัยปลอดภัยจากยาเสพติด

คำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคที่ ๙/๒๕๕๘ เรื่อง ห้ามขายหรือห้ามให้บริการสินค้า “บารากู บารากูไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า หรือตัวยาบารากู น้ำยาสำหรับเติมบารากูไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า” ด้วยปรากฏว่าในปัจจุบันมีการขายหรือให้บริการสินค้าสำหรับสูบบุหรี่ชนิดหนึ่งมีชื่อเรียกกันว่า “บารากู” “บารากูไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า” หรือตัวยาบารากู น้ำยาสำหรับเติมบารากูไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้าซึ่งเป็นที่แพร่หลายและนิยมกันเป็นอย่างมากในกลุ่มผู้บริโภคโดยส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นและมีการโฆษณาว่ามีกลิ่นหอม ทำมาจากผลไม้แห้งไม่มีพิษภัยเป็นสมุนไพร ไม่มีนิโคตินเหมือนบุหรี่ทำให้สูบแล้วไม่ติดและยังมีความเชื่อว่าจะสามารถช่วยให้เลิกบุหรี่ได้ง่ายขึ้น หากซื้อได้ง่ายตามตลาดนัดและทางอินเทอร์เน็ต อีกทั้งมีการให้บริการสินค้าดังกล่าวตามสถานบันเทิงต่าง ๆ ซึ่งจากการทดสอบของกรมวิทยาศาสตร์บริการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พบสารเคมีที่เป็นอันตรายต่อร่างกายหลายชนิด เช่น โพรพิลีน ไกลคอล (Propylene Glycol) เมนทอล (Menthol) ไซโคลเฮกซานอล (Cyclohexanol) ไตรอะซิทีน (Triacetin) อนุพันธ์ของเบนซีน (Benzene derivatives) ตะกั่ว (Lead) นอกจากนี้ยังพบโลหะหนักที่เป็นสารก่อมะเร็ง ได้แก่ โครเมียม (Chromium) สารหนู (Arsenic) และแคดเมียม (Cadmium) และยังพบว่า การสูบบุหรี่ดังกล่าวอาจทำให้ผู้สูบบุหรี่เกิดโรคต่างๆ หรือเป็นสาเหตุของการแพร่กระจายโรคติดต่อหลายชนิด เช่น วัณโรค ไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ คออักเสบ ไอกรน ไวรัสตับอักเสบบี และมีโอกาสติดโรคร้ายแรงในช่องปาก เนื่องจากพฤติกรรมการสูบบุหรี่จะเป็นการพลัดเปลี่ยนและหมุนเวียนกับผู้เข้าร่วมสูบบุหรี่ในกลุ่ม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงและอาจนำไปสู่การเสพร่วมกับสารเสพติดชนิดอื่น ๆ เช่น ยาไอ ยาเค ยาบ้า กัญชาหรือผงขาว และหากมีการใช้ยาเส้นหรือใบยาสูบจะมีอันตรายมากกว่าการสูบบุหรี่ปกติ

คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ พิจารณาแล้ว เห็นว่าจากผลการทดสอบปรากฏว่า สินค้าบารากู บารากูไฟฟ้า

หรือบุหรี่ไฟฟ้า หรือตัวยาบาราเกว น้ำยาสำหรับเติมบาราเกวไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า เป็นสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคและไม่อาจป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากสินค้านั้นได้โดยการกำหนดฉลากตาม มาตรา ๓๐ หรือตามกฎหมายอื่นจึงมีมติให้มีคำสั่งห้ามขายหรือห้ามให้บริการสินค้า “บาราเกว บาราเกว ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า หรือตัวยาบาราเกว น้ำยาสำหรับเติมบาราเกวไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า” อาศัยอำนาจ ตามความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๓๙ ง ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘)

ปัจจุบันมีนโยบายและมาตรการควบคุมบุหรี่ไฟฟ้าโดยห้ามผลิต ห้ามนำเข้า และห้าม จำหน่าย และการมีบุหรี่ไฟฟ้าไว้ในครอบครองถือว่ามีความผิด อาจถูกจับกุมดำเนินคดีตามกฎหมาย ได้ ซึ่งอาจทำให้ผู้ที่สูบบุหรี่ไฟฟ้าไม่กล้าเข้าสู่สังคม ทำให้สัมพันธ์ภาพกับบุคคลในสังคมบกพร่อง อาจ ทำให้เสียโอกาสทางสังคม และผลกระทบต่อเศรษฐกิจ จากการประมาณค่าความสูญเสียที่เกิดขึ้นจาก บุหรี่ไฟฟ้าในเชิงเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข พบความสูญเสียจากโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่ที่ถูกชักนำ ด้วยการใช้นิโคตินไฟฟ้าที่เป็นยาสูบ คำนวณในมุมสังคม ต้นทุนทางตรงทางการแพทย์ ต้นทุนทาง ตรงที่ไม่ใช่ทางการแพทย์ และต้นทุนทางอ้อม พบว่า ผลกระทบจากค่าใช้จ่ายในการรักษา และค่าเสีย โอกาสในการเกิดโรคต่อปีเท่ากับ ๕๓๔,๕๗๑,๗๑๐ บาท ซึ่งเป็นความสูญเสียทางเศรษฐศาสตร์ และสุขภาพของประชาชนไทยที่ต้องรับภาระจากบุหรี่ไฟฟ้า (อรลักษณ์ พัฒนาประทีป, ๒๕๖๒)

ทิศทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดจากการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษ (UNGASS ๒๐๑๖) ดัชนียาเสพติดโลก (The Global Drug Policy Index) วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ขององค์การสหประชาชาติ (SDGs) ตลอดจนประมวลกฎหมายยาเสพติดของประเทศไทย เป็นกรอบ แนวคิดหลักในการจัดการปัญหา ยาเสพติดอย่างยั่งยืน โดยปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย แก่นสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) สามารถสรุปได้ด้วยวลีสั้นๆ ว่า “การไม่ทิ้งใคร ไว้ข้างหลัง” เพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายอันสูงส่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs: Sustainable Development Goals) ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยองค์การ สหประชาชาติ คือ กรอบทิศทางการพัฒนาและ แก้ไขปัญหาของโลกในประเด็นต่างๆ ซึ่งได้กำหนดเป้าหมาย เป็นกรอบแนวทางให้แก่แต่ละประเทศ ร่วมดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความเป็นสากล เชื่อมโยง และเกื้อหนุนกันระหว่างประเทศ ซึ่งในประเทศไทยมีการดำเนินการขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs ทั้งในระดับประเทศและระดับชุมชนท้องถิ่น ในส่วนของประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติด ทั้งหมด ๒ เป้าหมาย ประกอบด้วย เป้าหมายที่ ๓ การสนับสนุนการมีสุขภาพที่ดีของคนในสังคมและ ชุมชน (Good Health and Well - Being) มุ่งเน้นการเสริมสร้างการป้องกันและการ จัดการ ด้านการบำบัดรักษาผู้เสพติดที่ใช้สารเสพติดในทางที่ผิดอย่างมีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน ครอบคลุม และเพียงพอ และ เป้าหมายที่ ๑๖ การสร้างสังคมสงบสุข ยุติธรรม และใช้กฎหมายบนพื้นฐานสิทธิ มนุษยชน (Peace and Justice Strong Institutions) พัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในการ จัดการขบวนการค้ายาเสพติดและเครือข่ายองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ขยายขีดความสามารถทาง เทคโนโลยี เสริมสร้างสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ในการสกัดกั้นและเฝ้าระวังการใช้ประเทศไทยเป็น ทางผ่านในการกระทำความผิดกฎหมายทุกรูปแบบ ทั้งการลักลอบผลิตและขนส่งยาเสพติด และการกระทำ

ผิดด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น การเป็นแหล่งจัดหา/ลักลอบ เคลื่อนย้ายทรัพย์สินผิดกฎหมาย อาวุธ และที่พักพิงของกลุ่มองค์กรอาชญากรรม เป็นต้น ที่อาจนำไปสู่ความเสี่ยงต่อความมั่นคงของประเทศ และมีความสอดคล้องในระดับสูงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีของประเทศไทย และร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ และก้าวขึ้นเป็นประเทศรายได้สูง

สถานการณ์ปัญหายาเสพติดและความท้าทายในศตวรรษที่ ๒๑ การขับเคลื่อนนโยบายยาเสพติดท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในยุคศตวรรษที่ ๒๑ และวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เป็นปัจจัยเร่งการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติหลีกเลี่ยงไม่ได้ ที่จะต้องเผชิญกับข้อจำกัดและความท้าทายหลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะ “การพัฒนา อย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยี” ที่มีพลวัตสูงและส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ปัญหา ยาเสพติดในทุกมิติ ตั้งแต่กระบวนการผลิตการลักลอบขนส่งและรูปแบบการค้ากลุ่มอาชญากร ยาเสพติดมีการปรับตัว เพื่อหลบหนีการปราบปราม โดยใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และอาศัยช่องโหว่ในการลักลอบ กระทำผิดกฎหมาย นำไปสู่การเกิดอาชญากรรมยาเสพติด ทางไซเบอร์ในรูปแบบที่หลากหลาย การปรับตัวและแสวงหาประโยชน์ทางเทคโนโลยีของกลุ่ม อาชญากรทำให้การค้ายาเสพติดผ่านช่องทาง ออนไลน์มีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องจาก ความก้าวหน้า อย่างรวดเร็วของการพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารและ เทคโนโลยีทางการเงิน ส่งผลให้ แพลตฟอร์มออนไลน์ โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) บล็อกเชน (Blockchain) และ สกุลเงินดิจิทัล (Digital Currency) เป็นช่องทางและเครื่องมือในการซื้อขายและขยาย เครือข่าย การค้ายาเสพติดที่มีรูปแบบหลากหลายมากขึ้น ควบคู่ไปกับการเติบโตของธุรกิจการขนส่งรูปแบบ ต่างๆ อาจเป็นช่องทาง ที่สุ่มเสี่ยงต่อการลักลอบซื้อขายและขยายเครือข่ายยาเสพติดในอนาคต รวมทั้งการฟอกเงิน ขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติผ่านสินทรัพย์ดิจิทัล

ดังพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหाराชา บรมนาถบพิตร ตอนหนึ่งว่า

...การส่งเสริมที่จะไปเอาใจใส่เยาวชนผู้ที่ได้กระทำผิด และโดยเฉพาะผู้ที่เป็นเหยื่อของ ยาเสพติด ก็เป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้บ้านเมืองมีความสุขได้ เพราะว่าเป็นเรื่องของการทำงาน ร่างกายจิตใจของประชาชนโดยยาเสพติด ซึ่งเป็นเรื่องของธรรมชาติ ของความหลงอย่างหนึ่ง คือคน ที่มักง่ายในชีวิตก็ใช้ยาเสพติด บางคนก็เคราะห์ร้าย ส่วนมากก็เคราะห์ร้าย เพราะว่าถูกชักชวนไป เสพติดและอาจเป็น เรื่องของการบ่อนทำลายจากบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์ในด้านการค้า หรือในด้านการสร้างอิทธิพลด้วย อาจเป็นถึงขนาดเป็นแผนการ ในทางการเมืองก็ได้ จึงเป็นเรื่องที่ใหญ่และสำคัญ ทั้งในกรุงทั้งในต่างจังหวัด มีความสำคัญที่จะให้ประชาชน ซึ่งแต่ละคนก็เป็นประชาชนผู้สนใจควรจะ พยายาม รักษาส่วนรวมของเราด้วยวิธีที่ประเสริฐที่สุด คือวิธีของพุทธศาสนา ซึ่งถ้าเรามาดูจริงๆ ก็ไม่ใช่เป็นศาสนาที่ เป็นเครื่องมือที่ดี เราต้องพูดอย่างตรงไปตรงมาว่า พุทธศาสนาไม่ใช่สิ่งที่จะมา แสดงโอ้อวดกันว่าเราไม่รู้ แต่ว่าเป็นเครื่องมือที่ดี เป็นสิ่งที่จะทำให้เรามีชีวิตได้ ก็ไม่จำเป็นที่จะ โอ้อวดอะไร...”

(ความตอนหนึ่ง ในพระบรมราโชวาทพระราชทานแก่คณะกรรมการสภายวพุทธิก สมามคมแห่งชาติ ในโอกาสเข้าเฝ้าฯ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๖)

อนึ่ง การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มของ

ปัญหาสุขภาพจิต อย่างมีนัยสำคัญ โดยวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เป็นอีกตัวแปรสำคัญ ที่ทำให้สถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมทั่วโลกสั่นคลอนและเปลี่ยนแปลง อย่างฉับพลัน ส่งผลกระทบทางอ้อม ต่อการเกิดปัญหาสุขภาพจิต ไม่ว่าจะเป็นการเผชิญภาวะเศรษฐกิจตกต่ำซึ่งเป็นผลมาจากวิกฤตโรคระบาด ตลาดแรงงานเปลี่ยนแปลงรูปแบบจากผลกระทบของ Technology Disruption การลดลงของวัยแรงงาน จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร เยาวชนหลุดจากระบบการศึกษาหรือมีทักษะไม่ตรงกับความต้องการ ของตลาดแรงงาน ช่องว่างความเหลื่อมล้ำเพิ่มขึ้นในทุกมิติไม่เอื้อให้กลุ่มเปราะบางผู้ด้อยเปรียบทางสังคม สามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีและทัศนคติที่ถูกต้องต่อปัญหาสุขภาพจิต รวมไปถึงพฤติกรรมการใช้ชีวิตท่ามกลางวิกฤต และกระแสการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เกิดปัญหาทางสุขภาพจิตมากขึ้น ตัวแปรเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบเป็นห่วงโซ่ ต่อประชากรในสังคม โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่มีความท้าทายต่อการจัดการอย่างยิ่ง

บุหรี่ปั๊พเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ที่ได้รับการนิยมนอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน และได้รับความนิยม ไปทั่วโลกเพราะเข้าถึงได้ง่ายเนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีจำหน่ายบนโลกออนไลน์ การออกแบบรูปลักษณ์ สี และกลิ่น เป็นสิ่งดึงดูดด้วยรุ่นให้มีความน่าดึงดูดที่ติดต่อกัน (Grana, 2013 ; Pepper et al., 2013) บุหรี่ปั๊พ มีลักษณะคล้ายกับยาสูบ แต่ไม่มีการเผาไหม้เหมือนบุหรี่ปั๊พทั่วไป ทำให้บุหรี่ปั๊พไฟฟ้า ไม่มีส่วนประกอบของน้ำมันดินหรือทาร์บอนไดออกไซด์ ผู้ที่สูบบุหรี่ปั๊พจึงคิดว่าบุหรี่ปั๊พไฟฟ้าปลอดภัยกว่าบุหรี่ปั๊พทั่วไป จริงๆแล้วการใช้บุหรี่ปั๊พไฟฟ้า มีสารพิษ ไม่ต่างจากบุหรี่ปั๊พทั่วไป ซึ่งจากข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุขได้รายงานไว้ว่า บุหรี่ปั๊พไฟฟ้าเป็นผลิตภัณฑ์ ที่เทียบเท่ากับบุหรี่ปั๊พทั่วไป โดยพบว่าผู้ใช้สารนิโคตินเหลว ซึ่งมีความเข้มข้นกว่านิโคตินในบุหรี่ปั๊พมวนปกติถึง ๖ เท่า บุหรี่ปั๊พไฟฟ้ายังไม่มีสารควบคุมคุณภาพ หรือมาตรฐานในการผลิต จึงทำให้ผู้บริโภคอาจได้รับสารนิโคตินที่มากเกินไป ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพ (นพรัตน์ รัตนวราภรณ์, ธนพร เบญจพะ และชวนพิศ ตฤณานนท์, ๒๕๖๑) เมื่อสูดเข้าสู่ร่างกายจะมีผลกระทบต่อร่างกายส่งผลกระทบทั้งในระยะสั้น และในระยะยาว ทำให้เกิดอาการหลายด้านไม่ว่าจะเป็น ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ กล่าวคือ ส่งผลกระทบในระยะสั้น ได้แก่ หายใจไม่ออก ไอ จาม คลื่นไส้ อาเจียน ปวดศีรษะ มึนงง สับสน ระคายเคืองที่ตา และผิวหนัง ระคายเคืองช่องปาก คอ เพิ่มอัตราการเต้นของหัวใจ และผลกระทบระยะยาว ได้แก่ เยื่อหุ้มปอดอักเสบ เยื่อจมูกอักเสบ ต้อกระจก ซีด จังหวะการเต้นหัวใจผิดปกติ นอนไม่หลับ เหนื่อยง่าย เพลีย ชัก วิดุกังวล ซึมเศร้า โรคทางเดินหายใจที่เป็นสาเหตุของมะเร็งปอด (นพรัตน์ รัตนวราภรณ์ และคณะ, ๒๕๖๑ ; Hua Alfi, & Talbot, 2013 & Al Asiri, 2014) โรคสมองและโรคหลอดเลือดหัวใจ (American Stroke Association News Release, 2019) รวมทั้งนอกจากนี้การใช้บุหรี่ปั๊พไฟฟ้าที่มีคุณภาพไม่ดี มีโอกาสเกิดอันตรายสูง จากการระคายเคืองขึ้นในระหว่างการใช้งาน ทำให้เกิดการบาดเจ็บเผาไหม้บนใบหน้า ฟัน และลิ้น อย่างรุนแรง (CBS News, 2012)

สำหรับประเทศไทยในการสำรวจกลุ่มผู้สูบบุหรี่ปั๊พและบุหรี่ปั๊พไฟฟ้าในประเทศไทย พบว่าผู้ใช้บุหรี่ปั๊พไฟฟ้าในเพศชายมีแนวโน้มที่จะใช้บุหรี่ปั๊พไฟฟ้ามากกว่าเพศหญิง และเด็กวัยรุ่นหรือวัยเริ่มทำงาน มีแนวโน้มจะใช้บุหรี่ปั๊พไฟฟ้ามากกว่าวัยกลุ่มผู้ใหญ่ (สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๗) การสำรวจการบริโภคยาสูบในกลุ่มเยาวชนไทยที่ทำการศึกษาในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อายุ ๑๓-๑๕ ปี จำนวน ๑,๗๒๑ ราย เมื่อปี ๒๕๕๘ พบว่า เยาวชน

ชายไทยมีการสูบบุหรี่ไฟฟ้าร้อยละ ๔.๗ และเยาวชนหญิงมีการสูบบุหรี่ไฟฟ้าร้อยละ ๑.๙ (สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ, ๒๕๕๙) และการสำรวจพฤติกรรมบริโภคบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพฯ จำนวน ๙๔๕ ราย พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ ๓๐.๒ สูบบุหรี่ไฟฟ้า (ศรีรัช ลอยสมุทร, ๒๕๖๒) จากการศึกษาพบว่า วัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีการเริ่มสูบบุหรี่ไฟฟ้าที่อายุน้อย ๑๖ ปี (จิตรลดา อารีย์สันติชัย และ อุษณีย์ พิงปาน, ๒๕๕๙) จะเห็นได้ว่าการสูบบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วง ไม่แตกต่างจากการสูบบุหรี่มวนทั่วไป ทั้ง ๆ ที่การสูบบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสิ่งที่ไม่สามารถทำได้เนื่องจากมีความผิดทางกฎหมาย

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเจริญเติบโต และมีการพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีอารมณ์รุนแรง และเปลี่ยนแปลงได้ง่าย วัยรุ่นเป็นวัยที่แสดงออกถึงปัญหาพฤติกรรมได้หลายประการ เช่น ไม่เชื่อฟัง ละเมิดกฎเกณฑ์กติกา ติดเกม ใช้สารเสพติด ทำผิดกฎหมาย และธรรมชาติของวัยรุ่นที่มีความอยากรู้อยากลอง สนุกสนาน น่าตื่นเต้น น้าท้าทาย ยึดติดกลุ่มเพื่อน และบางคนมีปัญหาส่วนตัว ความเครียด มีปัญหาที่บ้านและโรงเรียน มีความภูมิใจในตนเองต่ำ และในปัจจุบันวัยรุ่นสามารถเข้าถึงสื่อโฆษณาผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงอย่างมากในการส่งเสริมให้วัยรุ่นสูบบุหรี่ (อรรธรณ ช้องต่อ, ๒๕๕๘) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาการโฆษณาบุหรี่ไฟฟ้าในสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า มีการจูงใจและดึงดูดวัยรุ่น และสื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ เป็นแหล่งแพร่กระจายและแหล่งขายบุหรี่ไฟฟ้าในกลุ่มวัยรุ่น (Lee, Hart, Sears, Walker, Siu, & Smith, 2017; Allem, Ferrara, Uppu, Cruz, & Unger, 2017 อ้างถึงใน ศรีรัช ลอยสมุทร, ๒๕๖๒)

จากสถานการณ์การสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเด็กและเยาวชนไทยที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี ๒๕๖๔ สำรวจคนไทยอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปจำนวน ๕๗ ล้านคน พบว่า มีการสูบบุหรี่ไฟฟ้าถึง ๘๐,๐๐๐ คน ในจำนวนนี้ มีมากกว่าครึ่งเป็นเด็กและเยาวชนอายุระหว่าง ๑๕-๒๔ ปี สอดคล้องกับข้อมูลผลการสำรวจภาวะสุขภาพนักเรียนในไทย ปี ๒๕๖๔ โดยองค์การอนามัยโลก (WHO) พบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้บุหรี่ไฟฟ้า แล้ว ๑๓.๖% ซึ่งการสูบบุหรี่ไฟฟ้านั้นส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายในหลายด้าน เช่น ระบบทางเดินหายใจ ระบบหัวใจ และหลอดเลือดและสมอง โดยเด็กและเยาวชนเป็นช่วงวัยที่ร่างกายอยู่ระหว่างการเจริญเติบโตและต้องได้รับสารอาหารที่เป็นประโยชน์ ซึ่งการได้รับสารนิโคตินหรือสารเคมีต่าง ๆ จากบุหรี่ไฟฟ้าเข้าสู่ร่างกายนั้น อาจทำให้พัฒนาการในด้านต่าง ๆ ได้รับผลกระทบและอาจเจ็บป่วยก่อนวัยอันควรอีกด้วย” “ที่ผ่านมารัฐบาลได้มีนโยบายมุ่งเน้นส่งเสริมสุขภาพของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ด้านสาธารณสุข) ที่ให้ความสำคัญกับเป้าหมายการพัฒนาสุขภาพของประชาชนในด้านต่างๆ ได้แก่ ร่างกายและจิตใจ รวมถึงการผลักดันระบบบริการสาธารณสุขที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ซึ่งการผลักดันให้เกิดความรอบรู้ทางสุขภาพ (Health Literacy) ในกลุ่มเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะการไม่ส่งเสริมให้สูบบุหรี่หรือบุหรี่ไฟฟ้านับเป็นเป้าหมายสำคัญ ที่ต้องการเริ่มต้นให้ประชาชนทุกคน มีสุขภาพดีตั้งแต่อายุน้อย ตามแนวคิดป้องกันดีกว่ารักษาและกลุ่มคนเหล่านี้เองจะเติบโตเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ

การรณรงค์ปลูกจิตสำนึก และสร้างกระแสนิยมที่เอื้อต่อการป้องกัน แก้ไขปัญหาสารเสพติดและการสูบบุหรี่ไฟฟ้า โดยสร้างกระแสนิยม ให้เยาวชนไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติดและการ

สับพริไฟฟ้า สนับสนุนให้เยาวชนได้จัดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่สนใจในด้านต่างๆ โดยได้รับการสนับสนุนจากสังคม อีกทั้งยังสร้างความเข้าใจ และยอมรับผู้ที่มีปัญหาทางด้านสารเสพติด ด้านบุหรี่ยไฟฟ้าให้โอกาสได้กลับเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในสังคม จัดทำการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ ให้ความรู้แก่นักเรียน เยาวชน และประชาชนทั่วไปได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันตนเองไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด การสร้างและพัฒนาเครือข่ายเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การจัดทำเครือข่ายให้ความรู้กับสังคม ชุมชน สถานศึกษา ให้ความรู้ ความเข้าใจเพื่อให้เยาวชนไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่เยาวชน การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้เยาวชนเปรียบเสมือนการฉีดวัคซีนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้กับเยาวชนเพื่อให้ห่างไกลจากการยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด เสริมสร้างให้เยาวชนมีการรู้จักควบคุมตนเอง รู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง มีทักษะในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม มีสติ คิดก่อนที่จะทำ และสร้างเสริมให้เยาวชน มีความภูมิใจในตนเอง คือการที่เยาวชนมองเห็นข้อดีของคนอื่นและตนเอง สามารถยอมรับและพอใจในข้อดีของตนเอง ยอมรับในสิ่งที่ตนเองเป็น และมีความรู้ด้านสารเสพติด มีความเข้าใจ และความเชื่อที่ถูกต้องเกี่ยวกับสารเสพติด มีทักษะในการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้ทำเรื่องที่ไม่เหมาะสม มีทักษะด้านการดำเนินชีวิต กล่าวคือ เป็นทักษะที่จะช่วยให้เยาวชนสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ฝึกให้กล้าแสดงความคิดเห็นที่เหมาะสม มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาต่างๆ มีการสื่อสารที่เหมาะสมกับครอบครัว และผู้อื่น มีทักษะการฟัง และทักษะด้านอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

ดังนั้นคณะผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร จิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๑ กลุ่มที่ ๒ จึงจัดทำการศึกษา เรื่อง แนวทางการป้องกันการสับพริไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงศึกษาสภาพปัญหาการใช้พริไฟฟ้าของนักเรียน และหาแนวทางการสร้างเครือข่ายในการป้องกันพริไฟฟ้าในสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาให้นักเรียน ให้ห่างไกลพริไฟฟ้า เติบโตเป็นเยาวชน และเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

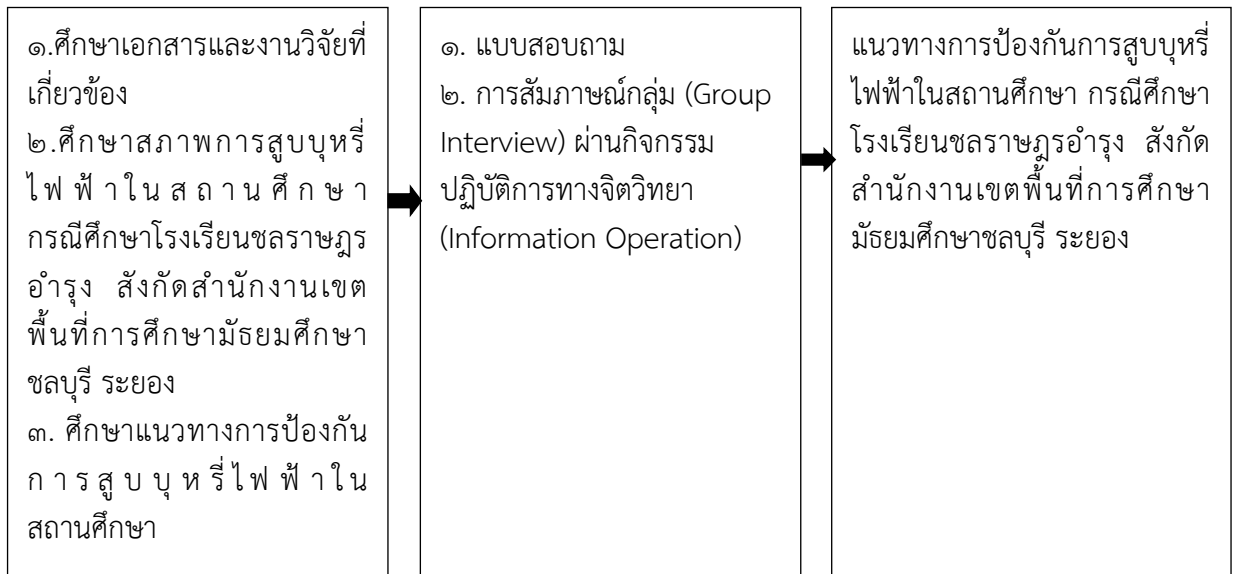
วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการใช้พริไฟฟ้าในสถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

๒. เพื่อพัฒนาแนวทางป้องกันการสับพริไฟฟ้าในสถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

กรอบแนวคิดในการศึกษา

แผนภาพที่ ๑.๑ กรอบแนวคิดในการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษา เรื่อง แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษา โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประกอบด้วย ขอบเขตของประชากร พื้นที่ศึกษา ข้อมูลที่ศึกษา และระยะเวลาในการศึกษา

๑. ประชากร

๑.๑ ประชากร

นักเรียนโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน ๓,๓๓๔ คน

๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน ๓๔๔ คน

๒. พื้นที่ศึกษา

โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

๓. ข้อมูลที่ศึกษา

ศึกษา รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในการสูบบุหรี่ไฟฟ้า สาเหตุในการสูบบุหรี่ไฟฟ้า และศึกษาแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา ของนักเรียนโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

๔. ระยะเวลาในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการภายในระยะเวลา ๓ เดือน (กุมภาพันธ์ – เมษายน ๒๕๖๗)

วิธีดำเนินการศึกษา

๑. กำหนดปัญหาการศึกษา

๑.๑ สภาพ ปัญหา การสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียน โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นอย่างไร

๑.๒ แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียน โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่เหมาะสมควรมีองค์ประกอบและกระบวนการอย่างไร

๒. กำหนดขอบเขตการศึกษา

๒.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

- สภาพ ปัญหา การเข้าถึงและการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียน โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

- ความรู้ด้านพิษภัยต่อร่างกาย/ครอบครัว/โทษทางกฎหมายเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ไฟฟ้า

- แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา ของนักเรียนโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

๒.๒ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน ๓,๓๓๔ คน

๒.๓ ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ สภาพปัญหา และแนวทางป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

๒.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลา กุมภาพันธ์ - เมษายน ๒๕๖๗

๓. การเก็บข้อมูล

๓.๑ สร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพปัญหา โดย (Google Form) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน ๓๔๔ คน เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไป ประเมินความรู้เกี่ยวกับโทษของบุหรี่ไฟฟ้า ทักษะการสูบบุหรี่ไฟฟ้า

๓.๒ สร้างแบบสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) กับนักเรียนแกนนำโรงเรียน ชลราษฎร์อารุณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี จำนวน ๔๐ คน โดยการจัดกิจกรรมปฏิบัติการทางจิตวิทยา อบรมนักเรียนแกนนำรณรงค์แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ในสถานศึกษา

๓.๓ สรุปผลแบบสอบถาม/การสัมภาษณ์กลุ่ม

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สรุปผลศึกษาสภาพปัญหาโดยแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า ด้วยคำร้อยละ

๔.๒ สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) แนวทางการพัฒนาการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ผ่านกิจกรรมปฏิบัติการทางจิตวิทยาการอบรมนักเรียนแกนนำการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา ของนักเรียนแกนนำโรงเรียนชลราษฎร์อารุณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

๑. ได้ทราบสภาพปัญหาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ของนักเรียนเกี่ยวกับโทษของบุหรี่ไฟฟ้าที่มีต่อสุขภาพ ครอบครัวและโทษทางกฎหมายของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนชลราษฎร์อารุณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

๒. ได้นักเรียนแกนนำเพื่อรณรงค์และสร้างเครือข่ายการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ในสถานศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนชลราษฎร์อารุณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

๓. ได้แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนชลราษฎร์อารุณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำจำกัดความ

แนวทางการป้องกัน หมายถึง วิธีการการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษาของนักเรียนแกนนำโรงเรียนชลราษฎร์อารุณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี

บุหรี่ไฟฟ้า หมายถึง อุปกรณ์สูบบุหรี่ชนิดหนึ่ง ซึ่งใช้กลไกไฟฟ้าทำให้เกิดความร้อนและไอน้ำที่ประกอบไปด้วยสารเคมีต่าง ๆ

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนชลราษฎร์อารุณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้เป็นการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และผลงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษากรอบแนวคิดในการศึกษา ดังต่อไปนี้

๑. บุหรี่ไฟฟ้าในโรงเรียน
๒. โทษของบุหรี่ไฟฟ้า
 - ๒.๑ ด้านสุขภาพ
 - ๒.๒ ด้านกฎหมาย
 - ๒.๓ ด้านครอบครัว
๓. เครือข่ายเพื่อป้องกันบุหรี่ไฟฟ้าในโรงเรียน
๔. ปฏิบัติการทางจิตวิทยา
๕. งานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

บุหรี่ไฟฟ้าในโรงเรียน

๑. บุหรี่ไฟฟ้า

บุหรี่ไฟฟ้าเป็นอุปกรณ์สูบบุหรี่ซึ่งทำงานโดยการให้ความร้อนแก่ของเหลว หรือน้ำยาบุหรี่ไฟฟ้า (e-liquid) ที่อุณหภูมิ ๑๐๐-๒๕๐ องศาเซลเซียส เพื่อทำให้เกิดไอน้ำหรือแก๊สที่สูบเข้าไปในร่างกายได้ โดยบุหรี่ไฟฟ้าจะไม่มีควันจากระบวนการเผาไหม้เหมือนบุหรี่ทั่วไป เนื่องจากนิโคตินในบุหรี่ไฟฟ้า ได้มาจากการสกัดสารนิโคตินจากใบยาสูบ ทั้งนี้ บุหรี่ไฟฟ้าจะประกอบด้วยส่วนประกอบหลัก ๓ ส่วน คือ แบตเตอรี่ ตัวทำให้เกิดไอและความร้อน (Atomizer) และน้ำยา โดยเฉพาะน้ำยาของน้ำยาบุหรี่ไฟฟ้า (e-liquid) นั้น จะมีส่วนผสมของสารต่าง ๆ เช่น โพรพิลีนไกลคอล กลีเซอรอล นิโคติน และสารแต่งกลิ่นและรสต่าง ๆ เพื่อเลียนแบบการสูบบุหรี่หรือยาสูบ ในแง่ของผลกระทบต่อด้านสุขภาพพบว่า การสูบบุหรี่ไฟฟ้าจะทำให้ได้รับนิโคติน ซึ่งออกฤทธิ์จะออกฤทธิ์กระตุ้นสมองกระตุ้นหัวใจทำให้เส้นเลือดหดตัว ส่งผลให้ความดันโลหิตสูงขึ้น

นพ. จตุภัทร คุณสงค์ (๒๐๒๔, online) บุหรี่ไฟฟ้ามีกลไกการทำงานที่ไม่มีกระบวนการเผาไหม้เหมือนบุหรี่ธรรมดา ทำให้ผู้สูบลดความเสี่ยงที่จะได้รับสารที่เป็นอันตรายจากการเผาไหม้บางตัวเช่นน้ำมันดินหรือทาร์ (Tar) และคาร์บอนมอนอกไซด์ (Carbon Monoxide) ซึ่งเป็นสาเหตุของโรคมะเร็งและโรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ

๒. สถานการณ์และปริมาณการสูบบุหรี่ไฟฟ้า

กิตติพงษ์ เรือนเพชร (๒๕๖๔) ปัจจุบันการสูบบุหรี่ไฟฟ้ามีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกปี เนื่องจากผู้ใช้ส่วนใหญ่เชื่อว่าบุหรี่ไฟฟ้ามีความปลอดภัย และเชื่อว่าสามารถใช้บุหรี่ไฟฟ้าในการช่วย

เลิกบุหรี่ธรรมดาได้ จากการสำรวจขององค์การอนามัยโลก พบว่าในสหรัฐอเมริกา และยุโรปบางส่วน และประเทศต่าง ๆ มีการให้บุหรี่ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในกลุ่มเยาวชนโดยในสหรัฐอเมริกา มีอัตราการใช้บุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนเพิ่มสูงขึ้นจากปี ค.ศ. ๒๐๑๑ ถึงปี ค.ศ. ๒๐๑๘ จากร้อยละ ๑.๕ เป็นร้อยละ ๒๐.๘ (World Health Organization (WHO), 2019)

สำหรับในประเทศไทยในการสำรวจกลุ่มผู้สูบบุหรี่และเคยใช้บุหรี่ ไฟฟ้าในประเทศไทย พบว่า ผู้ใช้บุหรี่ไฟฟ้าเพศชายมีแนวโน้มที่จะใช้บุหรี่ไฟฟ้ามากกว่าเพศหญิง และเด็กวัยรุ่นหรือวัย เริ่มทำงานมีแนวโน้มที่จะใช้บุหรี่ไฟฟ้ามากกว่ากลุ่มผู้ใหญ่ (สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๗) การสำรวจการบริโภคยาสูบในกลุ่มเยาวชนไทยที่ทำการการศึกษาใน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอายุ ๓-๕ ปี จำนวน ๑,๗๒๑ ราย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ พบว่า เยาวชนชายมีการสูบบุหรี่ไฟฟ้าร้อยละ ๔.๗ และเยาวชนหญิงมีการสูบบุหรี่ไฟฟ้าร้อยละ ๑.๙ (สำนัก ควบคุมการบริโภคยาสูบ, ๒๕๕๙) และการสำรวจพฤติกรรมบริโภคบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพฯ จำนวน ๙๔๕ ราย พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ ๓๐.๒ สูบบุหรี่ไฟฟ้า (ตรีรัช ลอยสมุทร, ๒๕๖๒ จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลมีการเริ่มสูบบุหรี่ไฟฟ้าที่อายุเฉลี่ย ๑๖ ปี จิตรลดา (อารีย์ สันติชัยและอุษณีย์ พึ่งปาน, ๒๕๕๙) จะเห็นได้ว่าการสูบบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วงไม่แตกต่างจากการสูบบุหรี่มวน ทั่วไป ทั้ง ๆ ที่การสูบบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสิ่งที่ไม่สามารถทำได้เนื่องจากมีความผิดทางกฎหมาย

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๖๔, online) ผลสำรวจสำนักงานสถิติ แห่งชาติ ปี ๖๔ พบ คนไทยสูบบุหรี่ไฟฟ้าเกือบ ๘ หมื่นคน ไม่ใช่ ๒ ล้านกว่าคนตามที่กล่าวอ้าง ๖๒% รู้ว่าบุหรี่ไฟฟ้าและบุหรี่ธรรมดามีอันตรายเท่ากัน อีก ๒๖.๗% รู้ว่าบุหรี่ไฟฟ้าอันตรายมากกว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมนำผลสำรวจใช้กำหนดนโยบายควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรังต่อไป

ศ.พญ.สุวรรณา เรืองกาญจนเศรษฐ์วิฤต (๒๕๖๖, online) บุหรี่ไฟฟ้าในประเทศไทย ที่ระบาดเพิ่มขึ้นถึงประมาณ ๑๐ เท่า ใน ๑ ปี ในเวทีเสวนา “บุหรี่ไฟฟ้ามหันตภัยไม่เงียบล่า เยาวชน” ของงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๖ เมื่อวันที่ ๒๒ ธ.ค. ๒๕๖๖ ที่ผ่านมา ซึ่งการ สำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี ๒๕๖๔ พบประชากรไทยมีอัตราการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ๐.๑๔ % คิดเป็นจำนวน ๗๘,๗๔๒ คน ของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปโดยเป็นเยาวชนที่สูบบุหรี่ไฟฟ้า อายุ ๑๕-๒๔ ปี จำนวน ๒๔,๐๕๐ คน และการสำรวจสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ ปี ๒๕๖๕ ภายใต้โครงการขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปลอดบุหรี่ ของมูลนิธิธรรมาภิบาลเพื่อการไม่สูบบุหรี่ โดยมีขนาดตัวอย่างอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป พบอัตราการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ๑.๒๑% คิดเป็นจำนวน ๗๐๙,๖๗๗ คน โดยเป็นเยาวชนที่สูบบุหรี่ไฟฟ้า อายุ ๑๕-๒๔ ปีจำนวน ๒๖๙,๕๕๓ คน

ผศ.ดร.นพ.วิรัช เกษมทรัพย์ (๒๕๖๖, online) สถานการณ์การสูบบุหรี่ไฟฟ้าของ เยาวชนไทย นำวิกฤตกังวลอย่างยิ่งเพราะอยู่ในช่วงระบาดขาขึ้น ที่จำเป็นต้องประสานความร่วมมือ อย่างเป็นระบบและเข้มข้นจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคีเครือข่าย ซึ่งสิ่งสำคัญต้อง “คงกฎหมายห้ามนำเข้าห้ามขายบุหรี่ไฟฟ้า” เพราะหากคิดว่าคุมไม่ได้ก็ยกเลิกกฎหมายห้ามนำเข้า ห้ามขายบุหรี่ไฟฟ้าไปเลย ไทยจะยิ่งตกอยู่ในสถานการณ์ลำบากกว่านี้ เหมือนแคนาดาและนิวซีแลนด์ ที่เมื่อยกเลิกกฎหมายแล้ว อัตราการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชนพุ่งขึ้น ๒-๕ เท่าใน ๓ ปี ดังนั้นสิ่งที่ไทย จะต้องทำเร่งด่วนนอกเหนือจากห้ามนำเข้า คือ “เข้มงวดการบังคับใช้กฎหมายให้เคร่งครัด ในการจับ

ปรับ อย่างจริงจัง ห้ามโฆษณาและห้ามขายโดยเฉพาะในสื่อออนไลน์” เหมือนกับที่สิงคโปร์และฮ่องกงดำเนินการ คาดการณ์ว่าอัตราการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในเยาวชนไทยจะไม่เพิ่มขึ้นและจะค่อยๆ ลดลง ๑.๗% ใน ๓ ปี

๓. พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชน

การสูบบุหรี่ เป็นพฤติกรรมที่ปลูกฝังอยู่ในวัฒนธรรมของกลุ่มชนต่าง ๆ ทั่วโลกเป็นเวลานาน มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้ และปรับแต่งชนิดใหม่ ๆ ออกมาตลอดเวลาเพื่อสนองความต้องการของผู้สูบบุหรี่ที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากการสูบบุหรี่เป็นการติดสิ่งเสพติดอย่างหนึ่งการเลิกสูบบุหรี่จึงยากทั้ง ๆ ที่มีผลการศึกษาถึงโทษและพิษภัยของการสูบบุหรี่ การทดลองใช้โครงการสุขศึกษารูปแบบต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้สูบบุหรี่ เลิกสูบบุหรี่มานานหลายปี แต่ก็ยังมีผู้สูบบุหรี่อีกเป็นจำนวนมากที่ยังสูบบุหรี่ ทั้งนี้เนื่องจากไม่สามารถเลิกสูบได้ ถึงแม้จะได้พยายามแล้วและทั้งที่ไม่เคยพยายามที่จะเลิกก็ตาม (เสาวนีย์ อินมั่นคง, ๒๕๕๑)

Glynn , L. & Hirschman, (๑๙๙๕ อ้างถึงในเสาวนีย์ อินมั่นคง, ๒๕๕๑) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการพัฒนาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของบุคคลก่อนที่จะกลายมาเป็นคนสูบบุหรี่เป็นนิสัยหรือสูบบุหรี่เป็นประจำ ซึ่งแบ่งขั้นตอนออกเป็น ๔ ระยะ คือ

ระยะที่ ๑ ระยะปลูกฝัง (Preparatory Stage) ระยะนี้เป็นช่วงที่เด็กพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ แต่จะยังไม่มีผลเสียร้ายแรงต่อการนำไปสู่พฤติกรรมการสูบบุหรี่ โดยเด็กในระยะอายุ ๔ เดือนจะสามารถรู้เกี่ยวกับบุหรี่ที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กและภายในอายุ ๓ ปี เด็กมากกว่าร้อยละ ๙๐ จะเริ่มคุ้นเคยกับบุหรี่ ระยะนี้การรับรู้เกี่ยวกับบุหรี่จะมีผลต่อการพัฒนาความต้องการและการสร้างบุคลิกภาพตามรูปแบบที่เด็กต้องการซึ่งรูปแบบบุคลิกภาพนี้จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเด็กในระยะต่อมาในกรทำให้เด็กเริ่มสูบบุหรี่และผ่านเข้าสู่ระยะต่าง ๆ จนกลายเป็นคนสูบบุหรี่เป็นนิสัย

ระยะที่ ๒ ระยะเริ่มทดลอง (Initiation) คือระยะที่เด็กเริ่มทดลองสูบบุหรี่เป็นครั้งแรกซึ่งอาจมีครั้งที่ ๒ และ ๓ ตามมา โดยเด็กส่วนใหญ่มักผ่านเข้าสู่ระยะนี้ โดยมีการเริ่มลองสูบบุหรี่อย่างน้อย ๑ มวน ในระยะนี้มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการมีเพื่อนสูบบุหรี่และการที่เพื่อนชักชวนให้สูบบุหรี่ รวมทั้งการอยากรู้อยากลองของเด็กที่มีผลให้เด็กพัฒนาผ่านระยะนี้และเข้าสู่ระยะที่ ๓ อย่างรวดเร็ว

ระยะที่ ๓ ระยะเริ่มสูบบุหรี่ (Becoming) เป็นระยะที่วัยรุ่นอาจยังไม่คิดว่าตนเองเป็นผู้สูบบุหรี่ เนื่องจากเป็นช่วงที่ทดลองมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ เช่น การซื้อบุหรี่ การสูบบุหรี่ที่สัมพันธ์กับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น หลังรับประทานอาหาร เมื่อดื่มสุรา เมื่อไปเที่ยวกับเพื่อน ในระยะนี้การสูบบุหรี่ของวัยรุ่นจะถูกกระตุ้นโดยสิ่งแวดล้อมที่ทำให้มีการสูบบุหรี่เป็นระยะ ๆ โดยเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่เคยทำ

ระยะที่ ๔ ระยะสูบบุหรี่เป็นประจำ (Maintenance) บุคคลเข้าสู่ระยะนี้จะมีการสูบบุหรี่เป็นประจำและมีการกำหนดภาพลักษณ์ของตนเองว่าเป็นคนสูบบุหรี่ โดยส่วนมากบุคคลจะใช้เวลาประมาณ ๒ ปี หรือมากกว่าในการผ่านขั้นตอนต่างๆ ของการสูบบุหรี่ และเข้าสู่การเป็นคนสูบบุหรี่จัดและต้องสูบบุหรี่อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างของระยะเวลาในการพัฒนาพฤติกรรมการสูบบุหรี่แตกต่างกันไป

ซัลลิแวน ทอมกินส์ (Sullivan Tomkins) ได้กล่าวว่าถึง พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของคนไว้ ๔ ประเภท ดังนี้ (สถาบันควบคุมการบริโภคยาสูบ, ๒๕๔๑)

๓.๑ พฤติกรรมการ สูบบุหรี่ที่เป็นนิสัยเคยชิน (Habitual smoking) ผู้สูบบุหรี่ประเภทนี้มักจะคิดที่ปากตลอดเวลา จะมีบุหรืติดตัวหรือใกล้ตัวตลอดเวลา เมื่อสูบบุหรี่จะทำให้มีความรู้สึกดีขึ้นหรืออาจมีความรู้สึกว่าการสูบบุหรี่ช่วยให้เกิดความภูมิใจ เกิดความมั่นใจในพฤติกรรมของตนกลุ่มนี้จะเป็นแบบอัตโนมัติ นักสูบบุหรี่ประเภทนี้ ถ้าต้องการเลิกสูบบุหรี่จะต้องทำความเข้าใจลักษณะของพฤติกรรมของการสูบบุหรี่ของตนเองเพื่อจะนำไปสู่การเลิกสูบบุหรี่ได้

๓.๒ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ที่มองโลกในแง่ดี (Positive affect smoking) แบบฉบับของผู้สูบบุหรี่ประเภทนี้ ถือว่าการสูบบุหรี่เป็นการกระตุ้นช่วยให้เกิดความพอใจ เกิดความสุข ความตื่นเต้นเพื่อผ่อนคลายความเครียด เช่น การสูบบุหรี่หลังอาหารแต่ละมื้อ เด็กวัยรุ่นที่สูบบุหรี่เพื่อที่จะแสดงให้他人เห็นว่ามีความเป็นผู้ใหญ่ หรือสูบบุหรี่เพราะเอาตัวอย่างของผู้ที่ตนเองรัก เช่น ทำตามดารา ภาพยนตร์ที่ตนเองชอบ กลุ่มนี้บางคนมีความสุขที่ได้ถือบุหรืมีความสุขที่ได้สัมผัสกับควันบุหรื ที่พ้นออกจากปากจมูก คนที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่แบบนี้ถ้าชักจูงให้เลิกสูบบุหรี่ต้องใช้ความพยายามอย่างมาก

๓.๓ พฤติกรรมการสูบบุหรี่เนื่องจากมองโลกในแง่ลบ (Negative affect smoking) ผู้สูบบุหรี่ประเภทนี้จะสูบบุหรี่เป็นบางครั้ง ไม่ต่อเนื่อง เช่น เมื่อมีความเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ได้รับความกดดัน มีปัญหาเพื่อระงับอารมณ์ก็จะสูบบุหรี่ เช่น เมื่อรู้สึกตื่นเต้น หวาดกลัว ความสุข ความเศร้า เหนื่อย การเข้าสังคม การอยู่คนเดียว พฤติกรรมการสูบบุหรี่ไม่ได้ติดตัวสืบเนื่อง ปกติแล้วการลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในกลุ่มนี้ทำได้ง่าย เพียงแต่พยายามค้นหาวางจะสูบบุหรี่เมื่อไหร่ จะหาอะไรมาทดแทนการสูบบุหรี่

๓.๔ พฤติกรรมขาดการสูบบุหรี่ไม่ได้ (Addiction smoking) ผู้สูบบุหรี่ประเภทนี้ ถือว่าบุหรืเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ขาดไม่ได้ การสูบบุหรี่จะช่วยทำให้สบายใจขึ้น มีความพอใจช่วยลดความรู้สึกกดดัน ช่วยทำให้บรรยากาศดี คิดอะไรออกง่ายขึ้น บุคคลกลุ่มนี้ถ้าเลิกสูบบุหรี่อาจทำได้ยากจะต้องใช้กระบวนการพยายาม ความตั้งใจมากเป็นพิเศษ ต้องได้รับการส่งเสริมกำลังใจที่จะเลิกสูบบุหรี่ให้ได้ มีข้อเสนอแนะสำหรับนักติดบุหรืประเภทนี้ว่า ก่อนถึงวันที่จะเลิกสูบบุหรี่ให้สูบบุหรี่ให้มากขึ้นเท่าตัวหรือหลายเท่า เป็นการทำให้ตนเอง บังคับตนเองให้สูบบุหรี่มากๆ จะทำให้เกิดความไม่สบายใจ เช่น เจ็บคอ ไอ เสียงแหบ เพื่อจะได้รู้สึกถึงความไม่ดี ไทยของการสูบบุหรี่ได้รับความไม่สบายใจหลังสูบบุหรี่ ซึ่งอาจจะเลิกสูบบุหรี่อย่างเด็ดขาด การเลิกสูบบุหรี่ของคนกลุ่มนี้อาจใช้วิธีต่างๆ มาช่วยหลายทาง

จากการศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของบุคคลจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของบุคคลส่วนใหญ่จะเริ่มขึ้นในขณะที่เป็นเยาวชน ซึ่งผลการสำรวจบุหรืของเด็กรักเรียนอายุ ๑๓ - ๑๕ ปีใน ๑๕๑ ประเทศ ขององค์การอนามัยโลก ในปี พ.ศ.๒๕๕๐ พบว่า ร้อยละ ๙.๘ ใช้ยาสูบ ร้อยละ ๔๗ ใ้รับควันบุหรืมือสองในบ้าน ร้อยละ ๖๐ ใ้รับควันบุหรืมือสองในที่สาธารณะ และ ร้อยละ ๒๓.๑ ของเด็กที่สูบบุหรืเริ่มทดลองสูบก่อนอายุ ๑๐ ปี (วรรณชนก จันทุม, ๒๕๔๙)

โทษของบุหรี่ไฟฟ้า

บุหรี่ไฟฟ้าคือผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะคล้ายกับยาสูบและไม่มีการเผาไหม้เหมือนบุหรี่ทั่วไป สร้างความเชื่อที่ผิดกับวัยรุ่นไทย เช่น ทันสมัย โปกเก เนื่องจากรูปลักษณ์สวยงาม ราคาแพงไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและไม่เป็นที่รังเกียจของคนรอบข้างเพราะไม่มีการเผาไหม้ (ชนิกา เจริญจิตต์กุล และชฎาภา ประเสริฐทรง, ๒๕๓๗) แต่ความเป็นจริงแล้วการสูบบุหรี่ไฟฟ้าก่อให้เกิดผลกระทบทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ ดังต่อไปนี้

๑. ด้านสุขภาพ

เมื่อผู้สูบบุหรี่ไฟฟ้าสูดเข้าร่างกายจะก่อให้เกิดพิษที่ทำอันตรายต่อร่างกาย ทำให้เกิดอาการในระยะสั้น ได้แก่ หายใจไม่ออก ไอ จาม คลื่นไส้ อาเจียนปวดศีรษะ มึนงง สับสน ระคายเคืองที่ตาและผิวหนัง ระคายเคืองในช่องปาก คอ เพิ่มอัตราการเต้นของหัวใจ ในระยะยาว ทำให้เกิดอาการ ได้แก่ เยื่อหุ้มปอดอักเสบ เยื่อจมูกอักเสบ ต้อกระจก ซีด จังหวะการเต้นของหัวใจผิดปกติ นอนไม่หลับ เหนื่อย ล้า อ่อนเพลีย ชัก วิทกกังวล ซึมเศร้า และเกิดโรคทางเดินหายใจที่เป็นสาเหตุของมะเร็งปอด (Hua. Ali & Talbot, 2013 ; Meo, & Al Asiri, 2014: นพรัตน์ รัตนราภรณ์ และคณะ, ๒๕๖๑) โรคหลอดเลือดสมองและโรคหลอดเลือดหัวใจ(American Stroke Association News Release, ๒๐๑๙) นอกจากนี้ในกรณีที่รุนแรง การใช้บุหรี่ไฟฟ้าที่มีคุณภาพที่ไม่ดี มีโอกาสเกิดอันตรายสูง อาจระเบิดขึ้นในระหว่างการใช้งานทำให้เกิดการบาดเจ็บด้วยอาการเผาไหม้บนใบหน้า ฟัน และลิ้น อย่างรุนแรง (CBS News. ๒๐๑๒)

การสูบบุหรี่ เป็นสาเหตุที่สำคัญของโรคมะเร็งปอด จากการศึกษาในประเทศทางตะวันตก (Alberg , Samet, ๒๐๐๓) พบว่า การสูบบุหรี่เป็นสาเหตุที่สำคัญประมาณร้อยละ ๙๐ ของผู้ป่วยโรคมะเร็งปอด ผู้ป่วยที่สูบบุหรี่จะมีโอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรคมะเร็งปอด ๒๐ เท่าของผู้ที่ไม่สูบบุหรี่หรือวัยวุฒิที่สัมผัสกับควันบุหรี่ โดยตรง เช่น ช่องปาก หลอดอาหาร ความร้อนในควันบุหรี่รวมทั้งสารพิษต่างๆ ในบุหรี่ทำให้เยื่อปากเกิดการเปลี่ยนแปลงในลักษณะกระตุ้นให้หนาตัวผิดปกติบางแห่งเป็นปื้นแดงและกลายเป็นเซลล์มะเร็งได้ (คณะทันตแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๐) แต่เนื่องจากสารประกอบต่าง ๆ ในบุหรี่จะดูดซึมเข้าทุกส่วนของร่างกายได้ ดังนั้นควันบุหรี่จึงเป็นสาเหตุของการเกิดมะเร็งในตำแหน่งอื่น ๆ ที่ไม่ได้รับควันบุหรี่ โดยตรงเช่น ผู้หญิงที่สูบบุหรี่ก็จะเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งปากมดลูกอันตรายจากบุหรี่จะขึ้นอยู่กับปริมาณการสูบต่อวันและระยะเวลาที่สูบบุหรี่รวมทั้งชนิดของบุหรี่ที่สูบ การหยุดสูบบุหรี่จะลดความเสี่ยงการเป็นโรคมะเร็งในผู้สูบบุหรี่ทุกอายุ (สำนักพัฒนาวิชาการแพทย์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๕๗) นอกจากนั้นการสูบบุหรี่เป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญในการทำให้เกิดโรคหลอดเลือดหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง โรคเส้นเลือดแดงใหญ่ในช่องท้องโป่งพองแตก ซึ่งพบ ร้อยละ ๕๙ ของโรคนี้เกิดในกลุ่มคนที่สูบบุหรี่และสัดส่วนการตายจะประมาณ ๒-๓ เท่าของคนที่ไม่ สูบบุหรี่ และโรคหลอดเลือดฝอยส่วนปลาย ซึ่งความเสี่ยงจะขึ้นอยู่กับจำนวนของบุหรี่ที่สูบ (McBride & Patrick, 1992) ยังมีรายงานการศึกษาต่าง ๆ มากมายที่ระบุว่าการสูบบุหรี่เป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่เร่งทำลายการทำงานของระบบทางเดินหายใจ ผู้ที่สูบบุหรี่ทุกช่วงอายุมักจะมีอาการทางระบบทางเดินหายใจ เช่น ไอเรื้อรัง มี เสมหะ และหายใจเหนื่อย โรคทาง

ระบบทางเดินหายใจที่พบบ่อย ได้แก่ ถุงลมอุดกั้นเรื้อรัง (Chronic Obstructive Pulmonary Disease 1 COPD) ซึ่งเป็นโรคที่ทำให้เกิดอาการหายใจเหนื่อย ร่วมกับมีการอุดกั้นของทางไหลเวียนอากาศในปอด และการสูบบุหรี่เป็นปัจจัยเสี่ยงหลักที่ทำให้เกิดถุงลมอุดกั้นเรื้อรัง และเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ป่วย ถุงลมอุดกั้นเรื้อรังเสียชีวิตถึงร้อยละ ๘๑.๕ (Sherman, 1991) การสูบบุหรี่ยังทำให้รูมาตอยด์ แฟกเตอร์ (Rheumatoid factor) สูงขึ้น ภูมิคุ้มกันของร่างกายเปลี่ยนแปลง ทำให้เม็ดเลือดขาวสูงขึ้นและเม็ดเลือดขาวชนิดลิมโฟไซด์ผิดปกติ อาการของโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ แยกออกจากนั้นการสูบบุหรี่ทำให้เกิดภาวะกระดูกพรุน โครงสร้างกระดูกเสียไป แตกหักง่าย เกิดความเจ็บปวด เสียสมรรถภาพ (รัชนา ศาปติยามนท์, บุชบา มาตระกุล, กาญจนา สุริยะพรหม, ๒๕๕๐) นอกจากนี้การสูบบุหรี่ทำให้เกิดแผลในช่องปาก เหงือกอักเสบ เนื้อฟันถูกทำลายและฟันหลุดร่วง โรคปริทันต์อักเสบ มีกลิ่นปาก ริมฝีปากดำ ความร้อนในควันบุหรี่รวมทั้งสารพิษต่างๆ ในบุหรี่ทำให้เยื่อปากเกิดการเปลี่ยนแปลงในลักษณะกระตุ้นให้หน้าตัวผิดปกติบางแห่งเป็นปื้นแดงและกลายเป็นเซลล์มะเร็งได้ (คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๐) การสูบบุหรี่ทำให้มีแนวโน้มเกิดแผลในกระเพาะอาหารมากกว่าคนไม่สูบบุหรี่ ๔ เท่า (กรองจิต วาทีสาชกิจ, ๒๕๔๙) และการสูบบุหรี่ส่งผลต่อการได้รับยาแต่ละชนิดจากข้อมูลของศูนย์ศึกษาและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีพบว่านิโคตินในบุหรี่มีผลต่อยาที่ผู้สูบบุหรี่ ได้รับโดยอาจต้องปรับขนาดยาในผู้สูบบุหรี่และลดขนาดยาลงเมื่อเลิกบุหรี่ (ศูนย์ศึกษาและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, ๒๕๕๑)

๒. ด้านกฎหมาย

Journal of Health Science (2016) จากการรายงานขององค์การอนามัยโลก ในปี ๒๕๕๗ พบว่า มีการประกาศห้ามนำเข้าและจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้าใน ๑๓ ประเทศจาก ๕๙ ประเทศทั่วโลกที่บุหรี่ไฟฟ้าถูกควบคุม แต่ยังพบการใช้บุหรี่ไฟฟ้าใน ๑๓ ประเทศนี้ได้ ในสถานที่สาธารณะทั่วไป ทั้งนี้เนื่องมาจากการจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้าอย่างผิดกฎหมายข้ามประเทศผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้รวมถึงการควบคุมบุหรี่ไฟฟ้าในประเทศไทยด้วย โดยประเทศไทยมีการควบคุมการนำเข้าบุหรี่ไฟฟ้าเพื่อการจำหน่ายและใช้เสพโดยกฎหมาย ๓ ฉบับ คือ (๑) พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๐ เรื่องห้ามผลิตนำเข้า เพื่อขายหรือเพื่อจ่ายแจกเป็นการทั่วไป หรือโฆษณาสินค้าอื่นใดที่มีรูปลักษณะที่ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นสิ่งเลียนแบบผลิตภัณฑ์ ยาสูบ ประเภทบุหรี่ซิการ์แรตหรือบุหรี่ซิการ์มีโทษปรับ ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท (๒) พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งยาแผนปัจจุบัน เว้นแต่ได้รับอนุญาต ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี และปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท และมาตรา ๗๒ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิตขายหรือนำเข้า หรือส่งนำเข้ายาที่มีได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาในราชอาณาจักร ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี และปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท และ (๓) พระราชบัญญัติ-ศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๙ มาตรา ๒๗ ผู้ใดนำหรือพาของที่ยังมิได้เสียค่าภาษีหรือของต้องจำกัดหรือของต้องห้ามหรือที่ยังมิได้ผ่านศุลกากรโดยถูกต้องเข้ามาในราชอาณาจักรสยาม ความผิดครั้งหนึ่งจะมีโทษปรับเป็นเงิน ๔ เท่าของราคาของ ซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ(๑๙) แม้บุหรี่ไฟฟ้าจะถูกควบคุมโดยการห้ามนำเข้าและจำหน่ายในประเทศไทยโดยกฎหมายดังกล่าวข้างต้นแต่จากรายงานการสำรวจพฤติกรรมการณ์การสูบบุหรี่ของ

ประชากรไทยในปี ๒๕๕๗ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติยังพบว่ามีผู้สูบบุหรี่ผ่านน้ำซึ่งหมายความว่ารวมถึงบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ถึงร้อยละ ๐.๘ หรือประมาณ ๙๑,๒๐๐ คน ทั่วประเทศและส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูบบุหรี่รุ่น ดังนั้นจึงชี้ให้เห็นว่าวัยรุ่นไทยสามารถหาซื้อบุหรี่ไฟฟ้าได้แม้บุหรี่ไฟฟ้าจะถูกควบคุม

๓. ด้านครอบครัว

นพ.อัศวิน จิตนุยานนท์ (2566, online) บุหรี่ไฟฟ้าเป็นอุปกรณ์สูบบุหรี่ชนิดหนึ่งทำให้น้ำยาในบุหรี่ไฟฟ้าเป็นไอระเหยด้วยความร้อน สารนิโคตินเป็นสารเสพติดที่เป็นส่วนผสมในน้ำยาของบุหรี่ไฟฟ้า การสูบบุหรี่ไฟฟ้าอาจทำให้เกิดสารนิโคตินได้ พบว่า บุหรี่ไฟฟ้าหนึ่งแท่งมีปริมาณนิโคตินเท่ากับบุหรี่ทั่วไป ๒๐ มวน ส่วนใหญ่กลุ่มผู้สูบจะมีอายุ ๑๕ – ๒๔ ปี สารนิโคตินก่อให้เกิดโทษส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเด็กที่สูบ ได้แก่ ระบบการหายใจ จะเกิดการระคายเคือง ไอ เหนื่อยง่าย มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง หลอดลมอักเสบ โรคหอบหืด ระบบหลอดเลือดและหัวใจ ภาวะหลอดเลือดแข็ง จังหวะการเต้นของหัวใจผิดปกติ โรคหลอดเลือดหัวใจ ความดันโลหิตเพิ่มขึ้น ระบบประสาทและสมอง เซลล์สมองถูกทำลาย อาจทำให้เกิดอาการวิงเวียนศีรษะ ปวดศีรษะ นอนไม่หลับ ความจำลดลง เรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง ระบบทางเดินอาหารทำให้เกิดแผลในกระเพาะ คลื่นไส้ อาหารไม่ย่อย กรดไหลย้อนและอาจนำไปสู่โรคมะเร็ง

"ไอระเหยนี้ มีสารก่อมะเร็งที่ไม่ได้เป็นอันตรายแค่ตัวผู้สูบ แต่เป็นอันตรายต่อผู้ที่อยู่รอบข้างด้วย เมื่อสูดดมเข้าไป สารนิโคตินจะส่งผลในระยะยาวต่อการพัฒนาสมองระบบประสาทและหน่วยความจำ โดยเฉพาะในเด็กและวัยรุ่น และการได้รับนิโคตินในสตรีมีครรภ์ อาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาสมองของทารกในครรภ์ นอกจากนี้ สารพิษอาจตกค้างตามเส้นผม ผิวหนัง เสื้อผ้า เป็นบุหรี่มือสามอาจเกิดอาการผิวหนังอักเสบได้ เพื่อป้องกันการเข้าถึงบุหรี่ไฟฟ้าของบุตรหลาน ของพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูที่โรงเรียน หมั่นช่วยกันสอดส่องดูแล สังเกตพฤติกรรม เผื่อระวังการเข้าถึงและการใช้บุหรี่ไฟฟ้าในเด็ก เตือนถึงโทษภัยจากบุหรี่ไฟฟ้า เป็นตัวอย่างที่ดีโดยไม่สูบบุหรี่หรือบุหรี่ไฟฟ้า เข้มงวดที่บ้านและสถานศึกษาเป็นสถานที่ปลอดบุหรี่และบุหรี่ไฟฟ้า" ผลของควีนบุหรี่ต่อบุคคลข้างเคียง

วิลาวัณย์ ประทีปแก้ว และคณะ (๒๕๕๒) การสูบบุหรี่นั้นนอกจากจะมีผลต่อผู้สูบโดยตรงแล้ว ยังทำให้ผู้อื่นที่อยู่ในระยะของควีนบุหรี่สูดเอาพิษจากควีนบุหรี่เข้าไปด้วย ทำให้เกิดอันตรายได้เช่นเดียวกับผู้สูบบุหรี่ ซึ่งผลกระทบของบุหรี่ที่มีผลต่อคนข้างเคียงพอสรุปได้ดังนี้

๓.๑ เด็ก การสูบบุหรี่ของคนในครอบครัว ทำให้เด็กป่วยด้วยโรคหลอดลมอักเสบ ปอดบวม หอบหืด หูอักเสบเพิ่มมากขึ้น

๓.๒ หญิงมีครรภ์ ที่สูบบุหรี่ จะทำให้น้ำหนักตัวในขณะตั้งครรภ์เพิ่มน้อยกว่าปกติ และมีโอกาสแท้ง คลอดก่อนกำหนด ตกเลือดในระหว่างคลอด และหลังคลอดมากเป็น ๒ เท่าของหญิงตั้งครรภ์ที่ไม่ได้สูบบุหรี่ นอกจากนั้นยังทำให้เกิดภาวะรกเกาะต่ำและรกลอกตัวก่อนกำหนดมากขึ้นลูกที่คลอดจากแม่ที่สูบบุหรี่ อาจมีน้ำหนักและความยาวตัวน้อยกว่าปกติ พัฒนาการทางสมองช้ากว่าเด็กปกติ อาจมีความผิดปกติทางระบบประสาท ระบบความจำ

๓.๓ คู่สมรสของผู้สูบบุหรี่ มีโอกาสเป็นมะเร็งปอดมากกว่าคู่สมรสที่ไม่สูบบุหรี่เป็น ๒ เท่า มีความเสี่ยงที่จะเป็นโรคหัวใจ ๓ เท่าและเสียชีวิตเร็วกว่าปกติถึง ๔ ปี

๓.๔ คนทั่ว ๆ ไป บุคคลทั่วไปที่อยู่ในบรรยากาศที่ผู้อื่นสูบบุหรี่อยู่ ควีนบุหรี่จะทำ

ให้เกิดอาการเคืองตา ปวดศีรษะ คัดจมูก น้ำมูกไหล โดยเฉพาะผู้ที่เป็โรคหอบหืดอยู่แล้ว โรคหัวใจ โรคหลอดลมอักเสบ มีอาการกำเริบเพิ่มมากขึ้น (สถาบันควบคุมการบริโภคยาสูบ, ๒๕๔๑)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (online) จุดเริ่มต้นที่ทำให้คนทั่วไปสูบบุหรี่และกลายเป็นคนที่ติดบุหรี่ ได้อีกปัจจัยหนึ่งคือครอบครัวพบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อและหรือแม่สูบบุหรี่จะทำให้เด็กรับรู้และยอมรับพฤติกรรมกาสูบบุหรื ว่าเป็นเรื่องปกติ เพราะเห็นเป็นประจำในชีวิตประจำวัน มีรายงานการศึกษากล่าวว่าเด็กที่มาจากครอบครัวสูบบุหรี่จะสูบบุหรี่มากกว่าเด็กที่พ่อแม่ไม่สูบบุหรี่ถึง ๒ เท่า ถ้าคนใดในครอบครัวสูบบุหรี่ โอกาสที่เด็กใน ครอบครัวนั้นหันสูบบุหรี่จะมีสูงหรือจากการศึกษาพฤติกรรมกาสูบบุหรืของวัยรุ่นไทย ๑๐๖ คน มีพบว่าถ้าในครอบครัวไม่มีคนสูบบุหรี่ โอกาสที่จะมีคนสูบบุหรี่ในครอบครัวเท่ากับร้อยละ ๑๑.๓ ถ้าในครอบครัวคนสูบบุหรี่ ๑ คนโอกาสที่จะมีคนสูบบุหรี่ในครอบครัวเท่ากับร้อยละ ๑.๖ ถ้าในครอบครัวคนสูบบุหรี่ ๒ คนโอกาสที่จะมีคนสูบบุหรี่ในครอบครัวเท่ากับร้อยละ ๒๔.๕ และถ้าในครอบครัวคนสูบบุหรี่ ๓-๕ คนโอกาสที่จะมีคนสูบบุหรี่ในครอบครัวเท่ากับร้อยละ ๓๙.๑ (บุพผา ศิริรัศมี, ๒๕๔๘) เด็กที่คิดว่าพ่อแม่ไม่ยอมรับการสูบบุหรี่ของเขาจะสูบบุหรืน้อยกว่าเด็ก กลุ่มที่พ่อแม่ไม่ได้ว่ากล่าวตักเตือน และจากการสำรวจพฤติกรรมและความคิดเห็นต่อการสูบบุหรืในบ้าน: กรณศึกษาพ่อแม่บ้านที่สูบบุหรื และแม่บ้านที่สามีสูบบุหรืในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดหัวเมืองใน ภูมิภาค พบว่า หากพ่อหรือแม่หรือสมาชิกที่อยู่ในบ้านเดียวกันเป็นผู้สูบบุหรืจะมีโอกาสทำให้ลูกเลียนแบบ การสูบบุหรืถึงร้อยละ ๖๗.๙ (สำนักศึกษาเอแบคโพลล์, ๒๕๔๙) นอกจากนี้ยังพบว่าบุคคลที่เติบโตอยู่ใน สภาพแวดล้อมที่บิดามารดามีปัญหาความขัดแย้งมีแนวโน้มที่จะสูบบุหรืมากกว่าครอบครัวปกติ การสูบบุหรืของบิดามารดา สมาชิกในครอบครัวหรือญาติที่ใกล้ชิดมีอิทธิพลต่อการสูบบุหรืของเด็ก ซึ่งการเป็นตัวแทนของบิดามารดาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

เครือข่ายเพื่อป้องกันบุหรืไฟฟ้าในโรงเรียน

๑. เครือข่าย

นฤมล นิราทร (๒๕๔๓, หน้า ๒๑) ให้ความหมายของเครือข่าย ว่าหมายถึง รูปแบบหนึ่งของการประสานงานของบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรหลาย " องค์กรที่ต่างก็มีทรัพยากรของตนเอง มีเป้าหมาย มีวิธีการทำงาน และมีกลุ่มเป้าหมายของตนเอง บุคคลหรือกลุ่มเหล่านี้ ได้เข้ามาประสานงานกันอย่างมีระยะเวลายาวนานพอสมควร แม้อาจจะไม่มีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ก็ตาม แต่ก็จะมีการวางรากฐานเอาไว้ เปรียบเสมือนการมีสายโทรศัพท์ต่อเอาไว้ เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีความต้องการที่จะขอความช่วยเหลือหรือขอความร่วมมือจากกลุ่มอื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหาที่สามารถติดต่อไปได้ ในการเข้าร่วมเป็นองค์กรเครือข่าย แม้ว่าองค์กรเหล่านี้จะมีบางสิ่งบางอย่างร่วมกัน เช่น มีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน มีผลประโยชน์ร่วมกัน องค์กรเหล่านี้ก็ยังคงความเป็นเอกเทศ เพราะการเข้าร่วมเป็นเครือข่าย เป็นการเข้าร่วมเพียงบางส่วนขององค์กรเท่านั้น

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (๒๕๔๓, หน้า ๓๑) กล่าวว่า เครือข่าย หมายถึง การเชื่อมโยงของกลุ่มคน หรือองค์การที่สมัครใจจะแลกเปลี่ยนข่าวสาร หรือกิจกรรมร่วมกันโดยมีการจัด

ระเบียบโครงสร้างของคนในช่วยด้วยความเป็นอิสระเท่าเทียมกัน ภายใต้พื้นฐานของความเคารพสิทธิ เชื่อถือเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน และมีการจัดระบบให้กลุ่ม บุคคล หรือองค์กรที่เป็นสมาชิกดำเนิน กิจกรรมบางอย่างร่วมกัน เพื่อนำไปสู่จุดหมายที่เห็นพ้องต้องกัน

วิทย์ เทียงบุญธรรม (๒๕๔๓, หน้า๔๘๕) ได้แปลความหมายไว้ในพจนานุกรม อังกฤษ-ไทย คำว่า Network หรือเครือข่ายไว้ดังนี้ หมายถึง สิ่งที่คล้ายแห ตาข่าย แผ่นประสานซึ่งกัน และกันระบบหน่วยอาคาร สิ่งก่อสร้างที่ทำงาน หรืออื่น ๆ ที่สัมพันธ์กัน กลุ่มสถานีถ่ายทอดวิทยุ หรือ โทรศัพท์ที่ประสานกัน ระบบ หรือการกระทำที่เชื่อมโยงกัน เครือข่ายการเชื่อมโยงระหว่างเครื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสารข้อมูล หรือใช้โปรแกรมร่วมกัน ระบบการนำเครื่องคอมพิวเตอร์หลาย ๆ เครื่อง หรือเครื่องปลายทางหลายเครื่องมาทำงานร่วมกัน โดยอาจใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกันร่วมกัน การออกอากาศผ่านสถานีของเครือข่าย หรือการเพิ่มความสัมพันธ์ หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้อื่น

๒. การป้องกัน

ศูนย์ศึกษาและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย., ๒๕๖๒) ข้อมูลและ ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปกครอง, ครูและผู้ให้บริการด้านสุขภาพ เพื่อป้องกันและลดการใช้ผลิตภัณฑ์ ยาสูบรวมถึงบุหรี่ไฟฟ้าในเยาวชน

ผู้ปกครองสามารถ เรียนรู้เกี่ยวกับรูปร่างและชนิดของบุหรี่ไฟฟ้ารูปแบบต่างๆ ตลอดจนความเสี่ยงจากการใช้งาน พุดคุยกับลูกเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการใช้บุหรี่ไฟฟ้า และแสดง ความคาดหวังว่าลูกจะไม่สูบบุหรี่ เป็นตัวอย่างที่ดีโดยการไม่สูบบุหรี่

ครู สามารถออกนโยบาย หรือบังคับใช้ เรื่องการห้ามสูบบุหรี่ในโรงเรียน ปฏิเสธ กิจกรรมที่อ้างว่าเพื่อปกป้องเยาวชนจากบุหรี่ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจาก อุตสาหกรรมยาสูบ กิจกรรม เหล่านี้พบว่าไม่มีประโยชน์ในการปกป้องเยาวชนแต่อย่างใด

ผู้ให้บริการด้านสุขภาพ สามารถ สอบถามเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้ารวมถึงอุปกรณ์ที่มี รูปร่างเหมือนแฟลชไดรฟ์ USB เมื่อคัดกรองผู้ป่วย เตือนผู้ป่วยเกี่ยวกับความเสี่ยงทุกรูปแบบจากการ ใช้ผลิตภัณฑ์ยาสูบรวมถึงบุหรี่ไฟฟ้า

ปฏิบัติการทางจิตวิทยา

ประวัติและความเป็นมาของการปฏิบัติการจิตวิทยาในแง่คิดของจีน ไทย และสงคราม จิตวิทยาในอดีต เช่น สงครามปฏิวัติอเมริกา สงครามโลกครั้งที่ ๑ และ ๒ การปราบปรามการก่อการ ร้ายในฟิลิปปินส์ สงครามเกาหลี สงครามเวียดนาม สงครามอ่าวเปอร์เซีย และสงครามจิตวิทยาใน อัฟกานิสถาน จากนั้นจะกล่าวถึงการปฏิบัติการจิตวิทยากับสงครามปฏิวัติ ความหมายการปฏิบัติการ จิตวิทยา วัตถุประสงค์การปฏิบัติการจิตวิทยา ซึ่งแบ่งออกเป็นวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างเสริมและ วัตถุประสงค์เพื่อการทำลาย โดยแบ่งประเภทและการดำเนินการปฏิบัติการจิตวิทยา ตลอดถึงการจั ดองค์กรและหน่วยปฏิบัติการจิตวิทยาไทย

ประวัติการปฏิบัติการจิตวิทยาแนวคิดแบบจีน แนวความคิดเบื้องต้นในการใช้การ ปฏิบัติการจิตวิทยาเพื่อเอาชนะการสงครามนั้นตามที่ปรากฏจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่า

นักปราชญ์ชาวจีนที่มีชื่อเสียง ชื่อ "ซุนวู ซู" (Sun Wutzu) หรือเรียกสั้นๆ ว่า "ซุนวู" ได้เขียน "ตำราศิลปะสงคราม" (The Art of War) เป็นเล่มแรกของโลก เมื่อประมาณ ๕๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช (พ.ศ. ๔๓) ตำราพิชัยสงครามซุนวู ได้ประมวลหลักปรัชญาการต่อสู้และทฤษฎีการปกครองไว้อย่างครบครัน มีทั้งหมด ๑๓ บรรพ ด้วยกันและที่กล่าวถึงอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับหลักใหญ่ หรือ หัวใจของการปฏิบัติการจิตวิทยา หรือการทำสงครามจิตวิทยา ในบรรพที่ ๓ ว่าด้วย "ยุทธโบาย" ว่า

"การชนะร้อยทั้งร้อย มิใช่วิธีอันประเสริฐแท้
แต่ชนะโดยไม่ต้องรบเลย จึงถือว่าเป็นวิธีอันวิเศษยิ่ง"

๑. ประวัติการจิตวิทยาแนวคิดแบบไทย

การกอบกู้เอกราชของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เมื่อกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่า ในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ แล้ว การเสียกรุงครั้งนี้ ไทยเราถูกทำลายทุกด้าน พม่าไม่ต้องการให้ชาติไทยฟื้นตัวได้อย่าง ในสมัยพระมหาธรรมราชา และสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ดังนั้นพม่าจึงเผาและทำลายอาคารที่สำคัญ ๆ ในอยุธยาจนหมดสิ้น พม่าเก็บทรัพย์สินที่มีค่า และกวาดต้อนผู้คนไปเป็นจำนวนมาก จนอยุธยามีสภาพเป็นเมืองร้าง พม่าได้ตั้งสุกี้พระนายกองคุมพลประมาณ ๓,๐๐๐ คน อยู่ที่ค่ายโพธิ์สามต้น (เขตอำเภอบางปะหันในปัจจุบัน) มีหน้าที่คอยจับผู้คนและกวาดทรัพย์สิน ของไทยส่งไปพม่า จะเห็นได้ว่าการทำสงครามของพม่าครั้งนี้ พม่ามุ่งทำลายกรุงศรีอยุธยาแห่งเดียว มิได้ทำลายเมืองอื่น และส่วนอื่นของไทย เมื่อผู้มีอำนาจหรือเจ้าบ้านผ่านเมืองในส่วนอื่น ๆ เห็นว่าไทยสิ้นกษัตริย์ปกครองแล้ว และราชวงศ์กษัตริย์ซึ่งปกครองกรุงศรีอยุธยาไม่มีใครสืบต่อไป ผู้หวังจะเป็นใหญ่ในแผ่นดินจึงตั้งตัวขึ้นเป็นใหญ่

การกอบกู้ประเทศชาติของพระเจ้าตากสินเป็นการปฏิบัติในทางจิตวิทยาในแง่ที่ว่า เมื่อกรุงแตกได้มีบุคคลหลายฝ่ายหลายท้องที่ตั้งตนเป็นใหญ่ แต่ปัญหามีว่าทำไมพระเจ้าตากสินจึงยังไม่ปราบคนพวกนี้เสียก่อนที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะพระเจ้าตากสินคิดว่าถ้าปราบพม่าได้ก็หมายความว่าชนะพวกที่ตั้งตัวเป็นใหญ่ด้วย ถ้าไปปราบก๊กใดก๊กหนึ่งลงได้สำเร็จก็ต้องปราบก๊กอื่น ๆ อีกให้สำเร็จเป็นภาระมิใช่น้อยดังนั้น พระองค์จึงตั้งหน้าปราบทัพสุกี้พระนายกองก่อน เมื่อได้ชัยชนะก็ประกาศตั้งกรุงธนบุรีเป็นราชธานีของไทย การที่ไทยชนะพม่า และสามารถกำจัดสุกี้ลงได้นี้ ได้ส่งผลทางานจิตวิทยาอย่างใหญ่หลวง เพราะนอกจากทำให้พวกที่ตั้งตัวเป็นใหญ่ครั้นคร้ามแล้ว พม่าที่ยึดครองประเทศไทยบางแห่งก็เสียขวัญไปด้วย

พระเจ้าตากสินได้ปฏิบัติการทางจิตวิทยา และทำสงครามจิตวิทยาทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อแสดงให้เห็นว่าพระองค์เก่งกล้าสามารถเพียงใดเป็นการข่มขวัญก๊กต่าง ๆ ซึ่งตั้งตัวขึ้นเป็นใหญ่ในแผ่นดินให้สงบราบคาบ มิคิดจะต่อสู้หรือทำตนเป็นปรปักษ์ต่อพระองค์ต่อไป เป็นผลให้พระองค์มีกำลังใจในการกอบกู้เอกราชของชาติไทย

๒. ความหมายการปฏิบัติการจิตวิทยา

จากเอกสารที่มีอยู่ในปัจจุบัน ปรากฏว่าได้มีผู้เขียนหรือให้คำจำกัดความของการปฏิบัติการจิตวิทยาแตกต่างกันออกไป และยิ่งไปกว่านั้นยังมี การเปลี่ยนแปลงกันอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายที่จะทำให้ข้อความนั้นเหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้ มากกว่าที่จะมุ่งไปในการกันหาว่าการปฏิบัติการจิตวิทยานั้นคืออะไร จากคู่มือราชการสนาม ๓๓ - ๑ การปฏิบัติการจิตวิทยา ปี ค.ศ. ๑๙๘๗ ของกองทัพบกสหรัฐอเมริกา ได้ให้คำจำกัดความของการปฏิบัติการจิตวิทยาเป็นว่า

" กิจกรรมที่ได้วางแผนไว้แล้วเกี่ยวกับการโฆษณาชวนเชื่อและกิจกรรมทางจิตวิทยา ทั้งในยามสงบและยามสงคราม กระทำต่อฝ่ายข้าศึก ฝ่ายเดียวกันและฝ่ายเป็นกลาง ทั้งด้านการเมือง และการทหาร ทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ยุทธการและระดับยุทธวิธี" ความหมายของการปฏิบัติการ จิตวิทยา โดยคณะกรรมการปฏิบัติการ จิตวิทยาแห่งชาติ (๓๐ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๑๗) หมายถึง "การปฏิบัติกิจกรรมทั้งปวงในด้านการเมือง การทหาร การเศรษฐกิจ และสังคม ที่กระทำต่อเป้าหมาย ต่าง ๆ ทั้งฝ่ายตรงข้าม ฝ่ายเป็นกลาง และฝ่ายเดียวกัน ทั้งในยามปกติและยามสงคราม เพื่อก่อให้เกิด ผลเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิดเห็น อารมณ์ ทัศนคติ และพฤติกรรมของเป้าหมายในทางที่จะ สนับสนุนผลประโยชน์ของชาติ"

๓. วัตถุประสงค์ทางปฏิบัติการจิตวิทยา

วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติการจิตวิทยา คือ การพัฒนาท่าทีหรือความรู้สึกของ กลุ่มเป้าหมายเพื่อโน้มน้าวให้แสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของชาติ โดยมี วัตถุประสงค์ ๒ ประการ คือ

๓.๑ วัตถุประสงค์ทางสร้างเสริม เพื่อ

- ๓.๑.๑ สร้างภาพพจน์ที่ดี
- ๓.๑.๒ สร้างค่านิยมให้เกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือ
- ๓.๑.๓ ให้บริการข่าวสารแก่ประชาชน
- ๓.๑.๔ ปลดปล่อยต่อต้านการ โฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายตรงข้าม
- ๓.๑.๕ สร้างความคิดที่มุ่งต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติ

๓.๒ วัตถุประสงค์ทางทำลาย เพื่อ

- ๓.๒.๑ ขยายผลความล่อแหลมและข้อผิดพลาดของฝ่ายตรงข้าม
- ๓.๒.๒ ลดประสิทธิภาพของฝ่ายตรงข้าม
- ๓.๒.๓ ทำลายความเชื่อมั่นขวัญและกำลังใจของฝ่ายตรงข้าม
- ๓.๒.๔ ทำให้เกิดความแตกแยกของฝ่ายตรงข้าม
- ๓.๒.๕ ยุยงให้เกิดการเอาใจออกห่าง

งานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

เสาวนีย์ อินมั่งคง (๒๕๕๑) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการพัฒนาโปรแกรม เพื่อลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนหญิง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงในโรงเรียนอาชีวศึกษา แห่งหนึ่งในภาคเหนือ ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนหญิงที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ มีเจตคติที่ดีต่อการ สูบบุหรี่ ให้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และได้รับตัวแบบทางสังคมมากกว่ากลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่แต่มีความเชื่ออำนาจภายในตนเอง และทราบผลกระทบของการสูบบุหรี่น้อยกว่ากลุ่มที่ไม่มี พฤติกรรมการสูบบุหรี่ สำหรับนักเรียนหญิงที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ส่วนมากจะสูบเป็นประจำ สัปดาห์ละ ๑ - ๓ มวน เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกอายุ ๑๕ - ๑๖ ปี โดยได้บุหรืมาสูบด้วยวิธีการซื้อและ

เพื่อให้ สถานที่ที่เลือกสูบนอกโรงเรียนมากที่สุด คือ ที่บ้านหรือที่พัก ส่วนสถานที่ที่นักเรียนหญิงสูบในโรงเรียนมากที่สุด คือ ในห้องน้ำ ช่วงเวลาที่สูบมากที่สุดคือหลักเล็เรียนตอนเย็น

อัสยา อุดุลย์รอหมาน (๒๕๖๒) ผลการศึกษา พบว่า สถานการณ์การสูบบุหรี่นักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส ในพื้นที่เขตเมืองและเขตนอกเมืองคือ มีประสบการณ์การใช้ผลิตภัณฑ์ยาสูบและสารเสพติดอื่น ๆ จำนวน ๓๗ ราย (ร้อยละ ๒๖.๔๓) การใช้ผลิตภัณฑ์ยาสูบอย่างเดียวจำนวน ๔๓ ราย (ร้อยละ ๓๐.๗๑) และไม่เคยมีส่วนเกี่ยวข้องกับสารเสพติดทุกชนิดจำนวน ๖๐ ราย (ร้อยละ ๔๒.๘๖) ทำให้เกิดการมีรูปแบบการป้องกันและควบคุมยาสูบในโรงเรียนใน ๗ ประเด็นดังต่อไปนี้คือ ๑) นโยบายของโรงเรียน และข้อตกลงของชุมชน ๒) ระบบการบริหารจัดการ โดยมีคณะกรรมการของโรงเรียน ๓) การจัดสภาพแวดล้อม การกำหนดพื้นที่ห้ามสูบบุหรี่และการเฝ้าระวัง ๔) การสอดแทรกการเรียนการสอนในชั้นเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ๕) บทบาทของแกนนำนักเรียน ๖) ชุมชนและเครือข่ายการขับเคลื่อนทางสุขภาพ ๗) การสอดส่องดูแลนักเรียนร่วมกันอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังพบประเด็นเพิ่มเติมจากรูปแบบข้างต้น คือ การมีต้นแบบที่ดีหรือแบบอย่างที่ดี และการปลูกฝังด้านคุณธรรมจริยธรรมถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญโดยทั้งสองโรงเรียนมีรูปแบบการป้องกันที่คล้ายคลึงกัน เว้นแต่คณะกรรมการของแกนนำนักเรียน

กิตติพงษ์ เรือนเพชร (๒๕๖๔) การสูบบุหรี่ไฟฟ้าในวัยรุ่นมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีความเชื่อว่าบุหรี่ไฟฟ้ามีความปลอดภัยกว่าบุหรี่ธรรมดา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีประสบการณ์สูบบุหรี่ไฟฟ้า และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนชายอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๓๓๘ คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ตอบด้วยตนเองประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล การสูบบุหรี่ ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ไฟฟ้า การรับรู้กฎหมายเกี่ยวกับบุหรี่ ไฟฟ้า ความสัมพันธ์กับโรงเรียน และความเครียด

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์สูบบุหรี่ไฟฟ้า ร้อยละ ๕๙.๘ อายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่ไฟฟ้าคือ ๑๕.๖ ปี โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนอาชีวศึกษา ได้แก่ ความสัมพันธ์กับโรงเรียน การถูกเพื่อนชักชวนให้สูบ การสูบบุหรี่มวนของเพื่อน การสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเพื่อน และการเข้าถึงบุหรี่ไฟฟ้า

ศุภย์ศึกษาปัญหาการเสพติด (ศศก., ๒๕๖๕) การใช้บุหรี่ไฟฟ้ามีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การใช้กัญชาและการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า การใช้บุหรี่ไฟฟ้าในรอบ ๑๒ เดือนที่ผ่านมา การเคยใช้บุหรี่ไฟฟ้า (ใช้ก่อน ๑๒ เดือน) มีโอกาสดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการใช้กัญชามีความสัมพันธ์กับการใช้บุหรี่ไฟฟ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า การสูบบุหรี่ในรอบ ๑๒ เดือนที่ผ่านมา การเคยสูบบุหรี่ (สูบก่อน ๑๒ เดือน) การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ ๑๒ เดือนที่ผ่านมา การเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ดื่มก่อน ๑๒ เดือน)การเคยใช้กัญชา (ใช้ก่อน ๑๒ เดือน) มีโอกาสใช้บุหรี่ไฟฟ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนั้นยังพบว่า การมีเพื่อนสนิทใช้บุหรี่ไฟฟ้า การพบเห็นโฆษณาบุหรี่ไฟฟ้าเป็นปัจจัยเสี่ยงของการใช้บุหรี่ไฟฟ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่การรับรู้บุหรี่ไฟฟ้าที่เหมาะสม และการรับรู้บุหรี่ไฟฟ้าที่พอใช้ เป็นปัจจัยป้องกันการใช้บุหรี่ไฟฟ้า

จากการทบทวนงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในโรงเรียนดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาสามารถสรุปได้ว่า บุคคลส่วนใหญ่เริ่มสูบบุหรี่ตั้งแต่ยังเป็นเยาวชนซึ่งสาเหตุที่ทำให้เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกเพราะอยากลอง เพื่อนชวน และเพื่อคลายเครียด และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ พบว่ามีทั้งปัจจัยภายในตัวบุคคลเอง เช่น ความเชื่อหรือทัศนคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ไฟฟ้า อารมณ์หรือความเครียดกับเหตุการณ์ต่างๆ ความรู้ความเข้าใจ การได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเป็นต้น และปัจจัยภายนอก เช่น ปัจจัยด้านครอบครัวและคนใกล้ชิดที่สูบบุหรี่ การสูบบุหรี่ของเพื่อนและการอยากเข้ากลุ่มกับเพื่อน รวมถึงปัจจัยอื่น ๑ ด้านสังคม มีผลทำให้เยาวชนมีการสูบบุหรี่มากขึ้น เช่น การเข้าถึงแหล่งซื้อขายบุหรี่ได้ง่าย กลไกทางสังคมในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าทั้งสิ้น

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษา เรื่อง แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียน
ชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้ศึกษาได้กำหนด
ขอบเขตการศึกษาไว้ ดังนี้

แผนภาพที่ ๓.๑ แสดงขั้นตอนการดำเนินการศึกษา

ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการป้องกันการสูญบู่หรือไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง

ขั้นตอนนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการป้องกันการสูญบู่หรือไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง แบ่งออกเป็น ๒ ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นที่ ๑.๑ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง กับสภาพปัญหาและแนวทางการป้องกันการสูญบู่หรือไฟฟ้าในสถานศึกษา

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้ มาวิเคราะห์และสรุปข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำไปสร้างแบบสอบถาม จำนวน ๒๐ ข้อ

ขั้นที่ ๑.๒ สร้างแบบสอบถามสภาพปัญหาและแนวทางการป้องกันการสูญบู่หรือไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานศึกษาที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ เพื่อเก็บข้อมูลและวิเคราะห์องค์ประกอบ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

๑. ประชากร ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ จำนวน ๓,๓๓๔ คน

๒. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประกอบด้วย โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน ๓๔๔ คน ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางเครชีและมอร์แกน (R.V.Krejcie&D.W.Morgan) และเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของขนาดโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ดังตารางที่ ๓.๒

ตารางที่ ๓.๒ แสดงสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโรงเรียนชลราษฎรอำรุง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
แบ่งตามขนาดของโรงเรียน

นักเรียนโรงเรียนชลราษฎรอำรุง	จำนวนนักเรียน	
	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๔๙๐	๕๗
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๔๗๓	๕๗
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๔๙๒	๕๗
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๖๑๒	๕๗
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๖๓๑	๕๘
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๖๓๖	๕๘
รวม	๓,๓๓๔	๓๔๔

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศ มิถุนายน ๒๕๖๖. สำนักงานนโยบายและแผนงาน กลุ่มสารสนเทศ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, ๒๕๖๖

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

๑. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสอบถาม (Questionnaire) ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ เกี่ยวกับ
สภาพปัญหาและแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน ๒๐ ข้อ แบบสอบถาม
แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

๑.๑ ตอนที่ ๑ สถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามมีลักษณะ
เป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

๑.๒ ตอนที่ ๒ สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่
ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ
ของ Likert จำนวน ๒๐ ข้อ

๑.๓ ตอนที่ ๓ สอบถามเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา
: กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

๒. วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ แบบสอบถามแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ตามขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ สร้างแบบสอบถาม ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร และงานศึกษาที่เกี่ยวข้องในขั้นที่ ๑ มาสร้างแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมของเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษา

๒.๒ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ผู้ศึกษานำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และหาดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษา พิจารณาจากค่าที่มากกว่า ๐.๕๐ ขึ้นไป แล้วพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า บางข้อคำถามมีความหมายซ้ำซ้อน จึงพิจารณาตัดทิ้ง ยุบรวม เหลือข้อคำถามที่ได้พิจารณาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ได้ข้อคำถามเหลือจำนวน ๒๐ ข้อโดยที่เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความสอดคล้องดังนี้

+๑ หมายถึง เห็นด้วยว่าข้อคำถามวัดได้ตามเนื้อหาและจุดประสงค์

๐ หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามเนื้อหาและจุดประสงค์

-๑ หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่าข้อคำถามวัดได้ตามเนื้อหาและจุดประสงค์

ซึ่งกำหนดคุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และหาดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสอบถาม จำนวน ๕ คน

๒.๓ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผู้ศึกษานำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Item Objective Congruence : IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ ๐.๕ ขึ้นไปใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามโดยใช้สูตร ดังนี้ (อ้างอิง Krejcie, R.V., and Morgan D.W. " Determining Sample Size for Research Activities. " Psychological measurement (1970) : ๖๐๗-๖๑๐, อ้างถึงใน สุจิตรา บณยรัตพันธุ์ . ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาส ๒๕๓๔: ๑๗๖-๑๗๗.)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้

ถ้า $IOC > 0.50$ หมายถึง ข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา

ถ้า $IOC < 0.50$ หมายถึง ข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

ผลการหาค่า IOC จากข้อคำถามที่นำมาใช้ในการเก็บข้อมูล พบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง ๐.๖๐ – ๑.๐๐

๒.๔ หาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ระยอง จำนวน ๒๐ ข้อ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient: α) พบว่าความเชื่อมั่น (Reliability) มีค่าเท่ากับ .๙๗๗

๒.๕ ผู้ศึกษานำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริงในลำดับต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

๑. **ขอหนังสือขอความร่วมมือในการศึกษา** จากสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ถึงกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล จากการตอบแบบสอบถาม

๒. **นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน ๓๔๔ คน โดยใช้ Google form ส่งแบบออนไลน์

๓. **ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม** ที่ได้รับกลับคืนจำนวน ๓๔๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

๔. **ระยะเวลาที่เก็บข้อมูล** ระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ถึง ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๗

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์และสรุปข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีขั้นตอนดังนี้

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ ๑ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

๒. การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ ๒ สอบถามเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการป้องกันการสูญบุหรืไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าร้อยละ แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑-๕.๐๐ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑-๔.๕๐ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑-๓.๕๐ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๑-๒.๕๐ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐-๑.๕๐ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ ๓ สอบถามเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ในสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

ขั้นที่ ๑.๒ การพัฒนาแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา :
กรณีศึกษาโรงเรียน ชลราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ชลบุรี ระยอง กับนักเรียน จำนวน ๔๐ คน โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผ่านกิจกรรม
ปฏิบัติการทางจิตวิทยา

๑. กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ โรงเรียนชลราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่เป็นสภานักเรียน นักเรียนที่เป็นต้นแบบ นักเรียนที่สนใจ ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive Selection) จำนวน ๔๐ คน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

๒.๑ การสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) ผ่านรูปแบบการจัดกิจกรรมปฏิบัติการทางจิตวิทยา IO (Information Operation) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้ศึกษาร่วมกันออกแบบกิจกรรม “เยาวชนกับการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยมีรายละเอียดดังนี้

๒.๑.๑ ออกแบบรูปแบบการจัดกิจกรรม “การอบรมนักเรียนแกนนำเยาวชนกับการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาที่ยั่งยืน” ระยะเวลา ๑ วัน (ภาคผนวก ค หน้า ๕๒)

๒.๑.๒ นำรูปแบบกิจกรรมฉบับร่างที่สร้างเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุม ความสอดคล้องของกิจกรรม และความเหมาะสม

๓. นำรูปแบบกิจกรรมไปใช้ดำเนินกิจกรรม เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๗ ณ โรงเรียนชลราษฎร์บำรุง แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เกี่ยวกับแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง คำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีลักษณะเป็นสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๓.๑ นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานศึกษาที่เกี่ยวข้องในขั้นที่ ๑ มากำหนดกรอบเขียนประเด็นคำถามสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีกึ่งโครงสร้าง

๓.๒ นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างที่สร้างเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุม ความสอดคล้องของข้อคำถาม และความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา

๓.๓ จัดทำแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

๓.๔ ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๗ ณ โรงเรียนชลราษฎร์บำรุง

๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมีขั้นตอน ดังนี้

๔.๑ ขอนหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

๔.๒ นำหนังสือขอความร่วมมือ และแบบสัมภาษณ์ ติดต่อประสานงานขอความร่วมมือ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา พร้อมนัดหมาย วันเวลา สถานที่ในการสัมภาษณ์

๔.๓ ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการด้วยการจัดกิจกรรมปฏิบัติการทางจิตวิทยา IO และการสัมภาษณ์ ตามวัน เวลา และสถานที่ ที่กำหนด

๕. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์และสรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุปตามประเด็นการสัมภาษณ์

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา แนวทางการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาเป็น ๒ ตอน ดังนี้

๑. ตอนที่ ๑ ผลการศึกษาสภาพปัญหาการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

๒. ตอนที่ ๒ ผลการศึกษาเพื่อพัฒนาแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ การศึกษาสภาพปัญหาการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

๑. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สถานภาพสมรสบิดามารดา และประวัติการสูบบุหรี่ไฟฟ้า จากแบบสอบถาม จำนวน ๓๔๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ดังตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ระดับชั้น สถานภาพสมรสบิดามารดา และประวัติการสูบบุหรี่ไฟฟ้า

ข้อมูลส่วนตัว		จำนวนคน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	๓๑๙	๘๒.๗๓
	หญิง	๒๕	๗.๒๗
	รวม	๓๔๔	๑๐๐
ระดับชั้น	ม.๑	๕๘	๑๖.๘๖
	ม.๒	๗๐	๒๐.๓๕
	ม.๓	๓๕	๑๐.๑๘
	ม.๔	๗๓	๒๑.๒๒
	ม.๕	๔๗	๑๓.๖๖
	ม.๖	๖๑	๑๗.๗๓
	รวม	๓๔๔	๑๐๐
ข้อมูลส่วนตัว		จำนวนคน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส บิดามารดาของนักเรียน	อยู่ร่วมกัน	๒๖๕	๗๗.๐๓
	หย่าหรือแยกกันอยู่อย่างถาวร	๖๙	๒๐.๐๖
	บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	๑๐	๒.๙๑
	ทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต	๐	๐.๐๐
	รวม	๓๔๔	๑๐๐
ประวัติการสูบบุหรี่ไฟฟ้า	เคยทดลองสูบบุหรี่ไฟฟ้าไม่กี่ครั้ง	๑๘	๕.๒๓
	เคยสูบ แต่ปัจจุบันเลิกสูบแล้ว	๘	๒.๓๓
	ปัจจุบันยังมีการสูบบุหรี่ไฟฟ้า	๓	๐.๘๗
	ไม่เคยสูบบุหรี่ไฟฟ้าเลย	๓๑๕	๙๑.๕๗
	รวม	๓๔๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า นักเรียนโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๓๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๗๓ เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๒๗ ข้อมูลส่วนตัว ด้านระดับชั้น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๖ เป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๕ เป็น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๑๘ เป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒๒ เป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๔๗ คน คิดเป็น ร้อยละ ๑๓.๖๖ เป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗๓

นักเรียนโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีสถานภาพสมรสบิดามารดาของนักเรียน อยู่ร่วมกัน จำนวน ๒๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๐๓ หย่าหรือแยกกันอยู่อย่างถาวร จำนวน ๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๖ บิดาหรือมารดา เสียชีวิต จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๑ และทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต จำนวน ๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐ เมื่อวิเคราะห์ประวัติการสูบบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยสูบบุหรี่ ไฟฟ้าเลย จำนวน ๓๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๕๗ เคยทดลองสูบบุหรี่ไฟฟ้าไม่กี่ครั้ง จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๓ เคยสูบแต่ปัจจุบันเลิกสูบแล้ว จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๓ ปัจจุบันยังม ีการสูบบุหรี่ไฟฟ้า จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๗

๒. การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาการ สูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ดังตารางที่ ๔.๒

ตารางที่ ๔.๒ สรุปค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา

สภาพปัญหา	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่ไฟฟ้าอย่างน้อยเพียงใด			
๑. บุหรี่ไฟฟ้ามีสารที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย	๔.๕๙	๐.๗๑	มากที่สุด
๒. บุหรี่ไฟฟ้ามีโทษต่อร่างกายมากกว่าบุหรี่มวน	๔.๓๐	๑.๐๑	มาก
๓. การสูบบุหรี่ไฟฟ้าทำให้เลิกสูบบุหรี่มวนได้	๒.๙๖	๑.๓๑	ปานกลาง
๔. บุหรี่ไฟฟ้าไม่มีสารนิโคตินเหมือนบุหรี่มวน	๒.๙๐	๑.๓๙	ปานกลาง
๕. การสูบบุหรี่ไฟฟ้าทำให้เกิดการเสพยาเสพติดชนิดอื่น	๓.๘๑	๑.๒๐	มาก
๖. การสูบบุหรี่ไฟฟ้ามีโทษทางกฎหมาย	๔.๒๑	๑.๐๙	มาก
๗. การมีบุหรี่ไฟฟ้าไว้ในครอบครองถือว่าเป็นการกระทำผิดทางกฎหมาย	๔.๐๒	๑.๑๖	มาก
๘. การซื้อ ขาย บุหรี่ไฟฟ้า มีความผิดทางกฎหมาย	๔.๑๙	๑.๐๗	มาก
ค่าเฉลี่ย	๓.๘๗	๑.๑๒	มาก
นักเรียนเกี่ยวข้องกับบุหรี่ไฟฟ้าอย่างไร			
๙. การสูบบุหรี่ไฟฟ้าเพราะอยากให้สมาชิกในกลุ่มยอมรับ	๑.๙๔	๑.๒๓	น้อย
๑๐. การมีเพื่อนที่สูบบุหรี่ไฟฟ้าส่งผลให้นักเรียนสูบบุหรี่ไฟฟ้าด้วย	๒.๑๖	๑.๓๖	น้อย
๑๑. การสูบบุหรี่ไฟฟ้าเกิดจากเพราะอยากลอง มากกว่าถูกบังคับจากคนอื่น	๒.๘๙	๑.๖๐	ปานกลาง
๑๒. ผู้ปกครองหรือผู้เลี้ยงดูและคนใกล้ชิดที่สูบบุหรี่ไฟฟ้า ส่งผลให้นักเรียนสูบบุหรี่ไฟฟ้า	๒.๒๓	๑.๓๖	น้อย
๑๓. การสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษาทำได้ง่ายกว่าที่บ้าน	๒.๓๓	๑.๓๘	น้อย
๑๔. นักเรียนได้รับบุหรี่ไฟฟ้ามาจากคนในครอบครัว	๑.๖๓	๐.๙๘	น้อย
๑๕. นักเรียนสามารถหาซื้อบุหรี่ไฟฟ้าได้โดยง่าย	๒.๕๙	๑.๕๗	ปานกลาง
๑๖. นักเรียนเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า	๑.๖๐	๑.๐๒	น้อย
ค่าเฉลี่ย	๒.๑๗	๑.๓๑	น้อย

ตารางที่ ๔.๒ (ต่อ)

สภาพปัญหา	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา			
๑๗. ควรมีนักเรียนที่แกนนำ หรืออาสาสมัคร ในการรณรงค์เพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา	๔.๐๙	๑.๐๙	มาก
๑๘. ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา	๔.๓๘	๐.๙๖	มาก
๑๙. นักเรียนคิดว่าการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า มีผลให้ตนเอง และคนใกล้ชิด ลด ละ เลิก การสูบบุหรี่ไฟฟ้าได้	๔.๑๐	๑.๐๘	มาก
๒๐. นักเรียนคิดว่าการใช้สื่อทางเทคโนโลยี ต่างๆ มาใช้ในการรณรงค์ฯ ช่วยให้ลด ละ เลิกสูบบุหรี่ไฟฟ้าได้	๔.๐๖	๑.๐๙	มาก
ค่าเฉลี่ย	๔.๑๖	๑.๐๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ สภาพปัญหาการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่ไฟฟ้ามากขึ้นเพียงใด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๗$, S.D. = ๑.๑๒) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความรู้ความเข้าใจว่าบุหรี่ไฟฟ้ามีสารที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๙$, S.D. = ๐.๗๑) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจบุหรี่ไฟฟ้ามีโทษต่อร่างกายมากกว่าบุหรี่มวน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๐$, S.D. = ๑.๐๑) การสูบบุหรี่ไฟฟ้ามีโทษทางกฎหมาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๒๑$, S.D. = ๑.๐๙) การซื้อขาย บุหรี่ไฟฟ้า มีความผิดทางกฎหมาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๙$, S.D. = ๑.๐๗) การมีบุหรี่ไฟฟ้าไว้ในครอบครองถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางกฎหมาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๒$, S.D. = ๑.๑๖) การสูบบุหรี่ไฟฟ้าทำให้เกิดการเสพติดชนิดอื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๑$, S.D. = ๑.๒๐) ส่วนในด้านความเข้าใจเรื่องการสูบบุหรี่ไฟฟ้าทำให้เลิกสูบบุหรี่มวนได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๙๖$, S.D. = ๑.๓๑) บุหรี่ไฟฟ้าไม่มีสารนิโคตินเหมือนบุหรี่มวน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๙๐$, S.D. = ๑.๓๙)

สภาพปัญหาการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา พบว่า นักเรียนเกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ไฟฟ้าอย่างไร ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = ๒.๑๗$, S.D. = ๑.๓๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การสูบบุหรี่ไฟฟ้าเกิดจากเพราะอยากรอง มากกว่าถูกบังคับจากคนอื่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๘๙$, S.D. = ๑.๖๐) นักเรียนสามารถหาซื้อบุหรี่ไฟฟ้าได้โดยง่าย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๕๙$, S.D. = ๑.๕๗) การสูบบุหรี่ไฟฟ้าเพราะอยากให้สมาชิกในกลุ่มยอมรับ อยู่ในระดับ

น้อย ($\bar{X} = ๑.๙๔$, S.D. = ๑.๒๓) และพบว่านักเรียนเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = ๑.๖๐$, S.D. = ๑.๐๒)

สภาพปัญหาการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา พบว่า นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๖$, S.D. = ๑.๐๖) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ ด้าน ครูผู้ปกครอง และชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๘$, S.D. = ๐.๙๖) นักเรียนคิดว่าการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า มีผลให้ตนเอง และคนใกล้ชิด ลด ละ เลิก การสูบบุหรี่ไฟฟ้าได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๐$, S.D. = ๑.๐๘) ควรมีนักเรียนที่แกนนำ หรืออาสาสมัคร ในการรณรงค์เพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๙$, S.D. = ๑.๐๙) นักเรียนคิดว่าการใช้สื่อทางเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการรณรงค์ฯ ช่วยให้ลด ละ เลิกสูบบุหรี่ไฟฟ้าได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๖$, S.D. = ๑.๐๙)

ตอนที่ ๒ การศึกษาแนวทางป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

๑. กลยุทธ์การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ “โรงเรียนปลอดบุหรี่ไฟฟ้า”

๒. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกันป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า

๓. การประชาสัมพันธ์

บทที่ ๕

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง คณะผู้ศึกษาได้สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

๒. เพื่อพัฒนาแนวทางป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

วิธีดำเนินการศึกษา

๑. กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ให้ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ให้ข้อมูลเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน ๓๔๔ คน และนักเรียนที่เป็นต้นแบบสถานนักเรียน จำนวน ๔๐ คน

๒. ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ ๑ ขั้นเตรียมการ

ผู้ศึกษาศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำไปสร้างแบบสอบถาม จำนวน ๒๐ ข้อ และแบบสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ ๒ ขั้นปฏิบัติการ

ศึกษาสภาพปัญหาการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยใช้แบบสอบถามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ จำนวน ๓๔๔ คน และพัฒนาแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติทางจิตวิทยากับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๐ คน

ขั้นตอนที่ ๓ ประเมินผลการปฏิบัติและสะท้อนผล

นำแบบสอบถามเพื่อการศึกษาที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายตอบแบบสอบถาม และผลการสัมภาษณ์จากกลุ่มเป้าหมาย ในขณะที่ดำเนินกิจกรรมปฏิบัติการจิตวิทยา

โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น ๕ กลุ่ม ๆ ละ ๘ คน นักเรียนกลุ่มเป้าหมายร่วมกันสะท้อนผลในการหาแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา

๓. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเพื่อศึกษาสภาพปัญหาการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา และพัฒนาแนวทางป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาสร้างเครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ จำนวน ๒ ฉบับ ประกอบไปด้วย

๓.๑ แบบสอบถามใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย แบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ ตอนที่ ๑ สภาพปัญหาการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในโรงเรียน และ ตอนที่ ๒ แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในโรงเรียน

๓.๒ แบบสัมภาษณ์ ใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในขณะดำเนินการกิจกรรมปฏิบัติการจิตวิทยา โดยแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น ๕ กลุ่ม ๆ ละ ๘ คน จำนวน ๔ ข้อ คือ ๑) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าอย่างไร ๒) นักเรียนเข้าไปเกี่ยวข้องกับบุหรี่ไฟฟ้าได้อย่างไร ๓) นักเรียนมีส่วนร่วมในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในโรงเรียนอย่างไร และ ๔) นักเรียนจะร่วมสร้างเครือข่ายเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในโรงเรียนได้อย่างไร

๓.๓ ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

๓.๑.๑ ศึกษาเอกสาร หลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถาม

๓.๑.๒ สร้างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบและตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องตามโครงสร้าง เนื้อหา และการใช้ภาษา นำมาแก้ไขสำนวนภาษา ตลอดจนความสัมพันธ์ของเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

๓.๑.๓ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน ตรวจสอบเนื้อหาโดยใช้เทคนิค IOC (Item Index Objective Congruence) นำมาปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษา และเนื้อหาให้เกิดความสมบูรณ์

๓.๑.๔ นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แล้วนำไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ .๙๗๗

๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้ศึกษาเป็นผู้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน ๓๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ รวมถึงใช้แบบสัมภาษณ์ตามกระบวนการจิตวิทยาตามแผนงานที่กำหนดไว้

๕. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การอภิปรายผล

๑. กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเพศ พบว่า เป็นนักเรียนหญิง จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๒๗ เป็นนักเรียนชาย จำนวน ๓๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๗๓ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๕ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๑๘ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗๓

จำแนกตามสถานภาพสมรสบิดามารดาของนักเรียน พบว่า บิดามารดาอยู่ร่วมกัน จำนวน ๒๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๐๓ หย่าหรือแยกกันอยู่อย่างถาวร จำนวน ๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๖ บิดาหรือมารดาเสียชีวิต จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๑ และทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต จำนวน ๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐

จำแนกตามประวัติการสูบบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า เคยทดลองสูบบุหรี่ไฟฟ้าไม่กี่ครั้ง จำนวน ๑๘ คน คิดเป็น ร้อยละ ๕.๒๓ เคยสูบ แต่ปัจจุบันเลิกสูบแล้ว จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๓ ปัจจุบันยังมีการสูบบุหรี่ไฟฟ้า จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๗ และไม่เคยสูบบุหรี่ไฟฟ้าเลย จำนวน ๓๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๕๗ สรุปนักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยสูบบุหรี่ไฟฟ้าเลย

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่ไฟฟ้ามากน้อยเพียงใด พบว่า ภาพรวมนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๗$, S.D. = ๑.๑๒) โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ บุหรี่ไฟฟ้ามีสารที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๙$, S.D. = ๐.๗๑) บุหรี่ไฟฟ้ามีโทษต่อร่างกายมากกว่าบุหรี่มวน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๐$, S.D. = ๑.๐๑) การสูบบุหรี่ไฟฟ้ามีโทษทางกฎหมาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๒๑$, S.D. = ๑.๐๙) การซื้อ ขาย บุหรี่ไฟฟ้า มีความผิดตามกฎหมาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๙$, S.D. = ๑.๐๗) การมีบุหรี่ไฟฟ้าไว้ในครอบครองถือว่าเป็นการกระทำผิดทางกฎหมาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๒$, S.D. = ๑.๑๖) การสูบบุหรี่ไฟฟ้าทำให้เกิดการเสพติดชนิดอื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๑$, S.D. = ๑.๒๐) การสูบบุหรี่ไฟฟ้าทำให้เลิกสูบบุหรี่มวนได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๙๖$, S.D. = ๑.๓๑) และบุหรี่ไฟฟ้าไม่มีสารนิโคตินเหมือนบุหรี่มวน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๙๐$, S.D. = ๑.๓๙)

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา นักเรียนเกี่ยวข้องกับบุหรี่ไฟฟ้าอย่างไร พบว่า ภาพรวมนักเรียนเกี่ยวข้องกับบุหรี่ไฟฟ้าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = ๒.๑๗$, S.D. = ๑.๓๑) โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การสูบบุหรี่ไฟฟ้าเกิดจากเพราะอยากลอง มากกว่าถูกบังคับจากผู้อื่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๘๙$, S.D. = ๑.๖๐) นักเรียนสามารถหาซื้อบุหรี่ไฟฟ้าได้โดยง่าย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๕๙$, S.D. = ๑.๕๗) การสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษาทำได้ง่ายกว่าที่บ้าน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = ๒.๓๓$, S.D. = ๑.๓๘) ผู้ปกครอง

หรือผู้เลี้ยงดูและคนใกล้ชิดที่สูบบุหรี่ไฟฟ้า ส่งผลให้นักเรียนสูบบุหรี่ไฟฟ้า อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.23$, S.D. = 1.36) การมีเพื่อนที่สูบบุหรี่ไฟฟ้าส่งผลให้นักเรียนสูบบุหรี่ไฟฟ้าด้วย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$, S.D. = 1.39) การสูบบุหรี่ไฟฟ้าเพราะอยากให้สมาชิกในกลุ่มยอมรับ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.94$, S.D. = 1.23) นักเรียนได้รับบุหรี่ไฟฟ้ามาจากคนในครอบครัว อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.63$, S.D. = 0.98) และนักเรียนเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.60$, S.D. = 1.02)

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 1.06) โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.96) นักเรียนคิดว่าการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า มีผลให้ตนเอง และคนใกล้ชิด ลด ละ เลิก การสูบบุหรี่ไฟฟ้าได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 1.08) ควรมีนักเรียนแกนนำหรืออาสาสมัครในการรณรงค์ เพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 1.09) และนักเรียนคิดว่าการใช้สื่อทางเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการรณรงค์ ช่วยให้ลด ละ เลิกสูบบุหรี่ไฟฟ้าได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 1.09)

๓. แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างจาก ประเด็น ข้อคำถามในการสัมภาษณ์ โดยกิจกรรมปฏิบัติการจิตวิทยา พบว่า แนวทางในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา มีดังนี้ ๑) กำหนดนโยบายที่ชัดเจน ได้แก่ ประกาศเขตพื้นที่การสูบบุหรี่ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าของครูและบุคลากร บุคลากรความรู้ และแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในการจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงสภาพแวดล้อมไม่ให้เอื้อต่อการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา ๒) สร้างแกนนำและเครือข่าย ได้แก่ สร้างเครือข่ายในสถานศึกษา จัดอบรมแกนนำ อาสาสมัคร นักเรียนต้นแบบ จัดนิทรรศการเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ส่งต่อความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งเสริมกิจกรรมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น ดนตรี กีฬา และศิลปะ และ ๓) การประชาสัมพันธ์ ได้แก่ จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ จัดประกวดแผ่นพับ วิดีโอประชาสัมพันธ์ คลิปความรู้ และโทษของบุหรี่ไฟฟ้า

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

๑.๑ สถานศึกษาควรนำแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ไปปรับประยุกต์ในการให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า

๑.๒ สถานศึกษาควรพัฒนาเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไข การสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษาร่วมกับผู้ปกครอง และชุมชน

๑.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ควรร่วมมือกันหาแนวทางป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า โดยกำหนดนโยบาย มีการวางแผน และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม ร่วมกับการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

๒. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

๒.๑ ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนในกลุ่มนักเรียนหญิง นักเรียนชาย ทั้งในและนอกระบบสถานศึกษา

๒.๒ ศึกษาโปรแกรมในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างทักษะภายในตัวของนักเรียน และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อลดการเข้าถึงแหล่งการสูบบุหรี่ไฟฟ้า

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

รัชนาศาน ตียนานท์ , บุชบา มาตระกูล, และกาญจนา สุริยะพรหม. (๒๕๕๐). พิษภัยบุหรี่ใน
สมเกียรติวัฒนศิริชัยกุล. (บรรณาธิการ), ตำราวิชาการสุขภาพการควบคุมการบริโภคยาสูบ
สำหรับบุคลากรและนักศึกษาวิชาชีพด้านสุขภาพ. กรุงเทพฯ: เครือข่ายวิชาชีพ
สุขภาพเพื่อสังคมไทยปลอดบุหรี่

เอกสารวิจัยและวิทยานิพนธ์

กิตติพงษ์ เรือนเพ็ชร (๒๕๖๔) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนชายอาชีวศึกษา
จังหวัด บุรีรัมย์
เสาวนีย์ อินมั่งคอง. (๒๕๕๑). การศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการพัฒนาโปรแกรมเพื่อลด.
พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนหญิง. ปริญญา กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว).
กรุงเทพฯ:
อรลักษณ์ พัฒนาประทีป. (๒๕๖๒). การขับเคลื่อนเชิงนโยบายการควบคุมบุหรี่ไฟฟ้าของประเทศไทย.

วารสารและหนังสือพิมพ์

จรรววรรณ เกษมทรัพย์. (๒๕๖๑). บุหรี่ไฟฟ้าในมิติของสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย กฎหมายและ
เศรษฐกิจในประเทศไทย. วารสารเกษมบัณฑิต, ๑๙(๒), ๙๓-๑๐๗.
ชนิกา เจริญจิตต์กุลและชฎาภา ประเสริฐทรง. (๒๕๕๓). บุหรี่ไฟฟ้า : ภัยเงียบของวัยรุ่น.
วารสาร พยาบาลทหารบก, ๑๕(๓), ๔๙-๑๕๔.
ขจรศักดิ์ แก้วจรัส. (๒๕๖๒). ปอดอักเสบจากบุหรี่ไฟฟ้า.
จิตรลดา อารีย์สันติชัยและอุษณีย์ พึ่งปาน. (๒๕๕๙). บุหรี่อาวุธร้ายข้างกายวัยรุ่น.

จิระวัฒน์ อยู่สบาย. (๒๕๖๒). เครือข่ายต้าน ‘ยาสูบ’ กระทรวงพาณิชย์คงมาตรการห้ามนำเข้าบุหรี่ ไฟฟ้า.
วิทย์ เทียงบุญธรรม. (๒๕๔๑). การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริม
เทคโนโลยี. (ไทย-ญี่ปุ่น)
นพ. จตุภัทร คุณสงค์ (๒๐๒๔, online) บุหรี่ไฟฟ้า ปลอดภัย จริงหรือ
นพรัตน์ รัตนวราภรณ์, ธนพร เบญจพะ และชวนพิศ ตฤณานนท์. (๒๕๖๑). การตรวจสอบสารนิโคตินใน
ของ กลางบุหรี่ไฟฟ้า
มูลนิธิธรรมาภิบาลเพื่อการไม่สูบบุหรี่. (๒๕๖๑). เมื่อโลกออนไลน์กลายเป็นตลาดขายบุหรี่: ผลิตภัณฑ์ยาสูบ
รูปแบบใหม่.
วิลาวัลย์ ประทีปแก้วและคณะ (๒๕๕๒) พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนจังหวัดนนทบุรี. รายงาน
วิจัยจากศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ.
ศรีรัช ลอยสมุทร. (๒๕๖๒). ผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่ในสื่อสังคมเครือข่ายและผลของ

การบังคับใช้ กฎหมาย ผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่. วารสารกฎหมายสุขภาพและ
สาธารณสุข
ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ [ศจย]. (๒๕๖๑). รายงานสถิติการบริโภคยาสูบของ
ประเทศไทย. กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.
ศ.พญ.สุวรรณา เรืองกาญจนเศรษฐ์วิฤต (๒๕๖๖) วิฤตบุหรี่ปัฟฟในในประเทศไทย ที่ระบาดเพิ่มขึ้นถึง
ประมาณ ๑๐ เท่า ใน ๑ ปี ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.)
สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (๒๕๕๗). โครงการศึกษา
ผลกระทบของบุหรี่ปัฟฟที่มีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในประเทศไทย.
สำนักวิจัยเอแบคโพลล์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. (๒๕๕๔). การสำรวจเรื่องพฤติกรรมและความคิดเห็น
ต่อการสูบบุหรี่ปัฟฟในบ้าน. กรณีศึกษาพ่อแม่บ้านที่สูบบุหรี่ปัฟฟและแม่บ้านที่สามีสูบบุหรี่ปัฟฟในเขต
กรุงเทพมหานครและจังหวัดหัวเมืองในภูมิภาค.
สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ. (๒๕๕๔). เอกสารข้อเท็จจริง : โครงการสำรวจการบริโภคยาสูบใน
กลุ่มเยาวชน ในประเทศไทย ปี ๒๕๕๔
สำเริง แหยมกระโทก. (๒๕๖๒). คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติเห็นชอบกรอบแนวทาง
การเฝ้าระวังโรคปอดอักเสบที่เกิดจากบุหรี่ปัฟฟ.
สุเทพ เพชรมาท. (๒๕๖๐). พบผลสำรวจเยาวชนไทยสูบบุหรี่ปัฟฟ “บุหรี่ปัฟฟ” เพิ่มขึ้น เร่งป้องกันนักสูบ หน้าหม
ภาษาต่างประเทศ

- Alberg AJ, Samet JM. (2003). Epidemiology of lung cancer. *Chest*, 123, 21s-49s
CBS News. (2012). Electronic cigarette explodes in man's mouth, causes
serious injuries. Retrieved from
<https://www.cbsnews.com/news/electronic-cigarette-explodes-in-mans-mouth-causes-serious-injuries/>
Hua, M., Alfi, M., & Talbot, P. (2013). Health-related
effects reported by electronic cigarette users in online forums. *Journal of Medical
Internet Research*, 15(4), e59
McBride, P. E. (1992). Smoking screening and management in primary care practices.
Retrieved November 12, 2011 from <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/9075453>
McKenna, L. A. (2017). Electronic Cigarette Fires and Explosions in the
United States, 2009-2016
Sherman. (1991). Health effects of cigarette smoking. *Clinics in Chest Medicine*, 12(4),
643-658
Yamin, C. K., Bitton, A., & Bates, D. W. (2010). E-cigarettes: a rapidly growing Internet
phenomenon. *Annals of Internal Medicine*, 153(9), 607-609

ภาคผนวก

ผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ใช้สถานที่และจัดเก็บข้อมูล

ที่ กท ๐๓๑๗.๔/๒๕๗

สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๖๒ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงรัชดาภิเษก
เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ใช้สถานที่จัดกิจกรรมและเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการอบรมนักเรียนแกนนำเยาวชนกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย เปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สจว.สพฐ.) รุ่นที่ ๑๑ ระหว่างวันที่ ๒๒ มกราคม-๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ และกำหนดให้ผู้เข้ารับการอบรมจัดทำเอกสารวิชาการ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการอบรมดังกล่าว โดยผู้เข้ารับการอบรม กลุ่มวิชาการที่ ๒ ได้จัดทำเอกสารวิชาการ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ในสถานศึกษากรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สถาบันจิตวิทยาความมั่นคงฯ ขอความอนุเคราะห์ให้ใช้สถานที่จัดกิจกรรมเพื่อเก็บข้อมูล ในวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสาวรณิ ชานเนอ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๒๓๒๖ ๔๕๕๙ เป็นผู้ประสานรายละเอียดโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา ด้วยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

พลตรี

(ชุตตรา เสริมสุข)

ผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กองวิทยาการฯ

โทร. ๐ ๒๒๗๖ ๔๖๓๗

โทรสาร ๐ ๒๒๗๖ ๔๖๓๗

ผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี

เอกสารชุดนี้เป็นแบบสอบถาม เพื่อทำวิจัย เรื่อง แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ตามหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๑ (สจว.สพฐ.รุ่นที่ ๑๑) เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียน เพื่อหาแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีข้อมูลที่ได้จะเก็บไปใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยเท่านั้น และจะไม่มีผลใดๆ ต่อท่าน

แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วย ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา

ตอนที่ ๓ ศึกษาแนวทางในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า

จึงขอความร่วมมือจากท่าน ให้ข้อมูลและความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถาม อย่างอิสระตรงไปตรงมาตามข้อเท็จจริงและตามความรู้สึกนึกคิดของตัวท่านเอง หวังว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่าน เป็นอย่างดีและขอขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

กลุ่มวิชาการที่ ๒ หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง

สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๑

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของนักเรียน

๑.เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

๒.ระดับการศึกษา

☐ ม.๑ ☐ ม.๒ ☐ ม.๓

☐ ม.๔ ☐ ม.๕ ☐ ม.๖

๓. สถานภาพสมรสบิดามารดาของนักเรียน

☐ อยู่ร่วมกัน ☐ หย่าหรือแยกกันอยู่อย่างถาวร
☐ บิดาหรือมารดาเสียชีวิต ☐ ทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต

๔. ประวัติการสูบบุหรี่ไฟฟ้า

☐ เคยสูบ แต่ปัจจุบันเลิกสูบแล้ว ☐ ปัจจุบันยังมีการสูบบุหรี่ไฟฟ้า
☐ ไม่เคยสูบบุหรี่ไฟฟ้าเลย ☐ เคยทดลองสูบบุหรี่ไฟฟ้าไม่กี่ครั้ง

ตอนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งมี ๕ ระดับดังนี้

ระดับความคิดเห็น มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
 ระดับความคิดเห็น มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่
 ระดับความคิดเห็น ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนบางส่วน
 ระดับความคิดเห็น น้อย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ค่อยตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน
 ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเลย

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่ไฟฟ้ามากน้อยเพียงใด					
๑. บุหรี่ไฟฟ้ามีสารที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย					
๒. บุหรี่ไฟฟ้ามีโทษต่อร่างกายมากกว่าบุหรี่มวน					
๓. การสูบบุหรี่ไฟฟ้าทำให้เลิกสูบบุหรี่มวนได้					
๔. บุหรี่ไฟฟ้าไม่มีสารนิโคตินเหมือนบุหรี่มวน					
๕. การสูบบุหรี่ไฟฟ้าทำให้เกิดการเสพยาเสพติดชนิดอื่น					
๖. การสูบบุหรี่ไฟฟ้ามีโทษทางกฎหมาย					
๗. การมีบุหรี่ยไฟฟ้าไว้ในครอบครองถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางกฎหมาย					
๘. การซื้อ ขาย บุหรี่ไฟฟ้า มีความผิดทางกฎหมาย					
นักเรียนเกี่ยวข้องกับบุหรี่ยไฟฟ้าอย่างไร					
๙. การสูบบุหรี่ไฟฟ้าเพราะอยากให้สมาชิกในกลุ่มยอมรับ					
๑๐. การมีเพื่อนที่สูบบุหรี่ไฟฟ้าส่งผลให้นักเรียนสูบบุหรี่ไฟฟ้าด้วย					
๑๑. การสูบบุหรี่ไฟฟ้าเกิดจากเพราะอยากลอง มากกว่าถูกบังคับจากคนอื่น					
๑๒. ผู้ปกครองหรือผู้เลี้ยงดูและคนใกล้ชิดที่สูบบุหรี่ไฟฟ้า ส่งผลให้นักเรียนสูบบุหรี่ไฟฟ้า					
๑๓. การสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษาทำได้ง่ายกว่าที่บ้าน					
๑๔. นักเรียนได้รับบุหรี่ยไฟฟ้ามาจากคนในครอบครัว					
๑๕. นักเรียนสามารถหาซื้อบุหรี่ยไฟฟ้าได้โดยง่าย					
๑๖. นักเรียนเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายบุหรี่ยไฟฟ้า					
นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา					
๑๗. ครรรมิมีนักเรียนที่แกนนำ หรืออาสาสมัคร ในการรณรงค์เพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา					
๑๘. ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ครรรมิมีส่วนร่วมในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา					
๑๙. นักเรียนคิดว่าการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า มีผลให้ตนเอง และคนใกล้ชิด ลด ละ เลิก การสูบบุหรี่ไฟฟ้าได้					
๒๐. นักเรียนคิดว่าการใช้สื่อทางเทคโนโลยี ต่างๆ มาใช้ในการรณรงค์ฯ ช่วยลด ละ เลิก สูบบุหรี่ไฟฟ้าได้					

ตอนที่ ๓ แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา

คำชี้แจง นักเรียนมีแนวทางในการป้องกันตนเองหรือเพื่อนไม่ให้สูบบุหรี่ไฟฟ้าได้อย่างไร แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน โดยการเขียนแนวทางเป็นข้อ ตามความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ

๑. ด้านความรู้ความเข้าใจ

นักเรียนมีแนวทางการให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของบุหรี่ไฟฟ้ากับคนใกล้ชิดด้วยวิธีการใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

๒. ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกัน

นักเรียนมีส่วนร่วมในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๓. ด้านการสร้างเครือข่ายการป้องกัน

นักเรียนมีแนวทางในการสร้างเครือข่ายเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ อย่างสูงที่สละเวลาให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้

ผนวก ค

โครงการกิจกรรมปฏิบัติการทางจิตวิทยา และ
รูปภาพกิจกรรมการเก็บรวบรวมข้อมูล

โครงการกิจกรรมปฏิบัติการทางจิตวิทยา

โครงการอบรมนักเรียนแกนนำเยาวชนกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างยั่งยืน
กิจกรรมการอบรมนักเรียนแกนนำการรณรงค์ป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา
กรณีศึกษา : โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

๑. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ เป็นยุทธศาสตร์ชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุ วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นประเด็นปัญหาภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง ที่มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข ปัญหายาเสพติด ถูกจัดอยู่ในปัญหาด้านความมั่นคงที่ต้องได้รับการแก้ไขในระดับสำคัญเร่งด่วน

ปัจจุบันบุหรี่ไฟฟ้าเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ที่ได้รับค่านิยมอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน และได้รับความนิยม ไปทั่วโลกเพราะเข้าถึงได้ง่ายเนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีจำหน่ายบนโลกออนไลน์ การออกแบบ รูปลักษณ์ สี สัน และกลิ่น เป็นสิ่งดึงดูดใจวัยรุ่นให้มีมุมมองที่ดีต่อสินค้า ประกอบกับ วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเจริญเติบโต และมีการพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีอารมณ์รุนแรง และเปลี่ยนแปลงได้ง่าย วัยรุ่นเป็นวัยที่แสดงออกถึงปัญหาพฤติกรรมได้หลายประการ เช่น ไม่เชื่อฟัง ละเมิด กฎเกณฑ์กติกา ติดเกม ใช้สารเสพติด ทำผิดกฎหมาย ซึ่งธรรมชาติของวัยรุ่นที่มีความอยากรู้อยากลอง จากสถานการณ์การสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเด็กและเยาวชนไทยที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี ๒๕๖๔ สํารวจคนไทยอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปจำนวน ๕๗ ล้านคน พบว่ามีการสูบบุหรี่ไฟฟ้าถึง ๘๐,๐๐๐ คน ในจำนวนนี้ มีมากกว่าครึ่งเป็นเด็กและเยาวชนอายุระหว่าง ๑๕ - ๒๔ ปี

การรณรงค์ปลูกจิตสำนึก และสร้างกระแสค่านิยมที่เอื้อต่อการป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติด และการสูบบุหรี่ไฟฟ้า โดยสร้างกระแสค่านิยม ให้เยาวชนไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติดและการสูบบุหรี่ไฟฟ้า สนับสนุนให้เยาวชนได้จัดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่สนใจในด้านต่างๆ อีกทั้งสร้างความเข้าใจ และยอมรับผู้ที่ มีปัญหาทางด้านสารเสพติด ด้านบุหรี่ไฟฟ้า ให้โอกาสได้กลับเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในสังคม จัดทำแคมเปญ แพร่ความรู้ ความเข้าใจ ให้ความรู้แก่นักเรียน เยาวชน และประชาชนทั่วไปได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกัน ตนเองไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด พร้อมทั้งสร้างและพัฒนาเครือข่ายเพื่อการป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติด การสร้างเครือข่ายให้ความรู้ ความเข้าใจ กับสังคม ชุมชน สถานศึกษา ให้ความรู้ เพื่อให้เยาวชนไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่เยาวชน การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้เยาวชน เปรียบเสมือนการฉีดวัคซีนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านจิตใจให้กับเยาวชนเพื่อให้ห่างไกลจากการยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด

ดังนั้นคณะผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๑ กลุ่มที่ ๒ มีความสนใจที่จะพัฒนาแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา จึงดำเนินการ จัดทำ โครงการอบรมนักเรียนแกนนำเยาวชนกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างยั่งยืน กิจกรรม การอบรมนักเรียนแกนนำการรณรงค์ป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา กรณีศึกษา : โรงเรียน ชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงศึกษาสภาพปัญหาการใช้บุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และพัฒนาแนวทางการสร้าง เครือข่ายในการป้องกันบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการรณรงค์ และสร้างเครือข่ายให้ นักเรียนห่างไกลบุหรี่ไฟฟ้า เติบโตเป็นเยาวชนที่ดี และเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา ประเทศชาติต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ปลุกฝังทัศนคติและพฤติกรรมในการรณรงค์ให้ความรู้ เกี่ยวกับการรณรงค์ป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา ให้กับแกนนำนักเรียน

๒.๒ เพื่อให้นักเรียนแกนนำมีส่วนร่วมในการออกแบบแนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา

๒.๓ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือนักเรียนแกนนำ ในการรณรงค์ป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา

๓. รูปแบบโครงการ

แบ่งออกเป็น ๒ Phase ดังนี้

Phase ๑: การสรรหานักเรียนแกนนำ ที่มีอำนาจสัมพันธ์ (Idol) ที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อ “การรณรงค์ป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษาและเครือข่ายแกนนำ”

Phase ๒: การฝึกอบรม สร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับโทษของบุหรี่ไฟฟ้ากฎหมายที่เกี่ยวข้อง แนวทางการรณรงค์ และการสร้างเครือข่าย การป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา ให้กับนักเรียนแกนนำ นักเรียนที่มีอำนาจสัมพันธ์ (Idol) และนักเรียนทั่วไป ส่งเสริมการประกวดสื่อสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ

๔. วิธีดำเนินการ

Phase ๑: การสรรหานักเรียนแกนนำ ที่มีอำนาจสัมพันธ์ (Idol) เป็นแบบอย่างที่ดีต่อ “การรณรงค์ป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษาและเครือข่ายแกนนำ”

(๑) ประกาศรับสมัครนักเรียนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม ระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ถึง ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗ โดย google form หรือ ใบสมัครที่แนบท้ายโครงการฯ

(๒) ประกาศผลการคัดเลือก วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๗ โดย แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ ๑)กลุ่มนักเรียนที่สนใจเป็นแกนนำ ๒) กลุ่มนักเรียนสภานักเรียน และ๓) กลุ่มนักเรียนที่มีอำนาจสัมพันธ์ หรือเป็นผู้ที่อิทธิพลในการโน้มน้าว เป็นแบบอย่างที่ดี หรือเป็นไอดอล (Idol) ในด้านต่างๆ จำนวน ๘๐ คน

(๓) นักเรียนที่ได้รับคัดเลือกแล้ว ให้เข้ากลุ่มไลน์ “เยาวชน สจว.สพฐ.๑๑” เพื่อปฐมนิเทศ ในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗ เวลา ๑๖.๓๐ น. - ๑๗.๓๐ น. (เป็นไลน์กลุ่มนักเรียนแกนนำเฉพาะกิจ)

เยาวชน สจว.สพฐ.11

Phase ๒: การฝึกอบรม สร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับโทษของบุหรี่ไฟฟ้ากฎหมายที่เกี่ยวข้อง แนวทางการรณรงค์ และการสร้างเครือข่าย การป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา ให้กับนักเรียนแกนนำ นักเรียนที่มีอำนาจสัมพันธ์ (Idol) และนักเรียนทั่วไป ส่งเสริมการประกวดสื่อสร้างสรรค์ในรูปแบบต่าง ๆ

การฝึกอบรมนักเรียนแกนนำ และนักเรียนทั่วไป ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของบุหรี่ไฟฟ้า และการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา

- (๑) จัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา การปลูกจิตสำนึก สร้างทัศนคติต่อการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษากับนักเรียนแกนนำ ที่ได้จากการรับสมัครคัดเลือก ให้เป็นแกนนำในการโปรณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่ไฟฟ้ากับนักเรียนอื่นๆ จำนวน ๘๐ คน ในวันเสาร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๗ ณ โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี
- (๒) ให้นักเรียนแกนนำมีส่วนร่วมในการรณรงค์ และสร้างเครือข่ายการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา ส่งเสริมการประกวดสื่อสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

Phase ๑ : การสรรหานักเรียนแกนนำ ที่มีอำนาจสัมพันธ์(idol) เป็นแบบอย่างที่ดีต่อ “การรณรงค์การป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษาและเครือข่ายแกนนำ”

ระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ถึง ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗

Phase ๒ : การฝึกอบรม สร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับโทษของบุหรี่ไฟฟ้ากฎหมายที่เกี่ยวข้องแนวทางการรณรงค์ และการสร้างเครือข่าย การป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา ให้กับนักเรียนแกนนำ นักเรียนที่มีอำนาจสัมพันธ์ (Idol) และนักเรียนทั่วไป ส่งเสริมการประกวดสื่อสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ

๖. กำหนดการจัดโครงการโครงการอบรมนักเรียนแกนนำ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๗

รณรงค์การป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา กรณีศึกษา : โรงเรียนชลราษฎรอำรุง จังหวัดชลบุรี

๐๘.๓๐ น.	ลงทะเบียน
๐๙.๐๐ น.	พิธีเปิด ซีแฉงวัดดุประสงค์
๐๙.๒๐ น.	การแสดงของนักเรียนแกนนำ (โอตอล)
๑๐.๓๐ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
๑๐.๔๕ น.	บรรยายให้ความรู้และนักเรียนร่วมกิจกรรม
	ฐานกิจกรรมที่ ๑ : สร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับโทษของบุหรี่ไฟฟ้า
	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าสถานศึกษา
๑๐.๔๕ น.	ฐานกิจกรรมที่ ๑ : (ค่อ) บรรยายให้ความรู้และนักเรียนร่วมกิจกรรม
๑๒.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ น.	ฐานกิจกรรมที่ ๒ : แนวทางการรณรงค์ และการสร้างเครือข่าย การป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา นักเรียนแบ่งกลุ่มการรณรงค์ป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในรูปแบบต่างๆ
๑๔.๓๐ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
๑๔.๔๕ น.	นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ แนวทางการรณรงค์ และการสร้างเครือข่ายการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา
๑๖.๐๐ น.	สรุปผล ทบทวน
๑๖.๓๐ น.	พิธีปิด มอบเกียรติบัตร ถ่ายรูป

๖. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๑ กลุ่มวิชาการที่ ๒ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

๗. ที่ปรึกษาโครงการ

๗.๑ ศ. ร.ต.อ. ดร.สุธรรม เชื้อประกอบกิจ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๗.๒ พ.อ.หญิง ปัทมา ชำเอี่ยม	อาจารย์ที่ปรึกษา

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับโทษของบุหรี่ไฟฟ้าที่มีต่อสุขภาพ ครอบครัวและโทษ
ทางกฎหมายของบุหรี่ไฟฟ้า

๘.๒ นักเรียนแกนนำที่มีส่วนร่วมในการรณรงค์แนวทางการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า

๘.๓ สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างนักเรียนแกนนำในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้า

ใบสมัครนักเรียนเยาวชนแกนนำเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

กิจกรรมการรณรงค์ป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา

กรณีศึกษา : โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี

ประเภทที่สมัคร ☐ สมาชิกสถานนักเรียน ☐ นักเรียนที่มีอำนาจสัมพันธ์ (Idol) ☐ นักเรียนที่สนใจทั่วไป

๑. ข้อมูลส่วนตัวนักเรียน

ชื่อ-สกุล (ต.ช./ ต.ญ./ นาย / น.ส.).....ชื่อเล่น.....

วัน/เดือน/ปี เกิด.....อายุ.....ปี นับถือศาสนา ☐ พุทธ ☐ คริสต์ ☐ อิสลาม

☐ อื่นๆ โปรดระบุ

โทรศัพท์.....มือถือ.....E-Mail:

กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....เกรดเฉลี่ย.....เกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ.....

โรงเรียน.....ที่อยู่โรงเรียน.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-Mail:

โรคประจำตัว.....ข้อจำกัดในเรื่องอาหาร.....

มีความสามารถพิเศษ.....

๒. ผู้ปกครอง / บุคคลที่สามารถติดต่อได้ในกรณีฉุกเฉิน

ชื่อ-สกุล (นาย / นาง / น.ส.).....เกี่ยวข้องกับ.....

โทรศัพท์.....มือถือ.....E-Mail:

๓. ข้อมูลอาจารย์ที่ปรึกษา

ชื่อ-สกุล (นาย / นาง / น.ส.).....เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักเรียน

โทรศัพท์.....มือถือ.....E-Mail:

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความในใบสมัครข้างต้นนี้เป็นจริงทุกประการ ข้าพเจ้ารับรองว่าจะปฏิบัติตามระเบียบของหลักสูตรการอบรม และให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นทุกกิจกรรม

ลงชื่อ.....ผู้สมัคร

(.....)

วันที่.....

รูปภาพกิจกรรมการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ช่วยผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษางานวิชาการ

๑. ศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอก ดร.สุธรรม เชื้อประกอบกิจ รองคณบดี ฝ่ายวิจัยและ
บริการวิชาการ คณะสังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
๒. พันเอกหญิง ปัทมา ขำเอี่ยม นปก. ประจำ สปท. ช่วยปฏิบัติ
ราชการ สจว.สปท.

ผู้บริหารและคณาจารย์ที่ปรึกษางานวิชาการ

๑. พลตรี ชยุตรา เสริมสุข ผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๒. พันเอก อาชวกุล กาญจนาคม รองผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๓. พันเอก ศักดาวุฒิ กุมารสิงห์ รองผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๔. พันเอก กฤษณมล ธรรมานุกูล ผู้อำนวยการกองวิทยาการ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๕. นาวาเอก ยุทธพงษ์ นพกุลสถิตย์ ผู้อำนวยการกองการศึกษา สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๖. พันเอก วสันต์ รัตนบุญชู นปก. ประจำ สปท. ช่วยปฏิบัติราชการ สจว.สปท.
๗. นาวาอากาศเอก ศราวุธ ฤทธาคนานนท์ นปก. ประจำ สปท. ช่วยปฏิบัติราชการ สจว.สปท.
๘. พันเอกหญิง ปัทมา ขำเอี่ยม นปก. ประจำ สปท. ช่วยปฏิบัติราชการ สจว.สปท.
๙. พันเอกหญิง พชรินทร์ สุนทรวรรณ รองผู้อำนวยการกองวิทยาการ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๑๐. พันเอก วราทิตย์ บุญประสพ รองผู้อำนวยการกองการศึกษา สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๑๑. พันเอกหญิง อนัญญา อ่ำกลิ่น หัวหน้ากองสนับสนุน สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๑๒. นาวาโทหญิง สมันตา วีรกุล หัวหน้าวิจัยและพัฒนาหลักนิยม กองวิทยาการ
สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๑๓. พันตรี วิทวัส จันทรัฐ ประจำแผนกเอกสารศึกษาและสารสนเทศ กองวิทยาการ
สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๑๔. พันตรี ธวัชชัย รัตนจันทา ประจำแผนกวิจัยและพัฒนาหลักนิยม กองวิทยาการ
สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

รายชื่อสมาชิก

คณะผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๑
กลุ่มที่ ๒

เรื่อง : แนวทางการป้องกันการสูญบุหรีไฟฟ้าในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียน
ชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

๑. นายเกรียงไกร	สิงหนาท	เลขที่	๖
๒. นางดารุณี	สุวรรณชาติ	เลขที่	๑๖
๓. นายไพรัช	ลิ้มวิไล	เลขที่	๓๖
๔. นางสาวลักษณพร	เข้มขัน	เลขที่	๔๓
๕. ว่าที่ร้อยตรี วีรชน	เทนอิสสระ	เลขที่	๕๑
๖. นางสาวสายฝน	ภานุมาศ	เลขที่	๕๖
๗. นายสุพจน์	เหลาศรี	เลขที่	๖๘
๘. นางสาวสุภัทร	พุทธานุกุล	เลขที่	๗๐
๙. นางสาวสุภาพร	ไชโย	เลขที่	๗๑
๑๐. นางสาวรณิ	ชานเนอร์	เลขที่	๗๔